

Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke

I. del

Poročilo o dejavnosti

Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke

I. del

Poročilo o dejavnosti

Letno poročilo skupine EIB 2010 sestavljajo štirje ločeni deli:

- Poročilo o dejavnosti, v katerem so predstavljene dejavnosti skupine Evropske investicijske banke (EIB) v preteklem letu in načrti za prihodnost;
- Računovodsko poročilo, ki vsebuje računovodske izkaze Evropske investicijske banke, skupine EIB (v skladu z MSRP in direktivami EU) in Evropskega investicijskega sklada (EIF) ter pojasnila k njim;
- Statistično poročilo s pregledom projektov in sredstev, ki jih je v letu 2010 financirala oziroma zbrala EIB in s pregledom projektov EIF. Vsebuje tudi zbirne preglednice za leto 2010 in zadnjih pet let;
- Poročilo o družbeni odgovornosti, ki podrobno predstavlja dejavnosti družbene odgovornosti.

Letno poročilo je objavljeno tudi na spletišču banke www.eib.org/report.

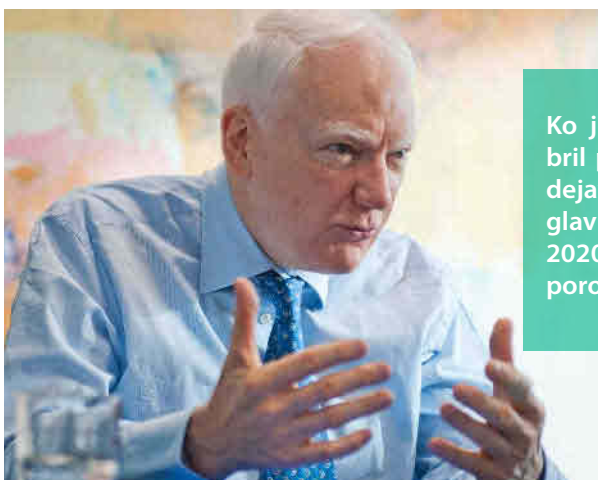
Ključni dosežki leta 2010	3
Nagovor predsednika	4
Podpiramo gospodarsko rast in delovna mesta	6
⇒ Pomagamo konvergenčnim regijam Evropske unije	9
⇒ Financiramo majhna in srednja podjetja	12
⇒ Gradimo infrastrukturo notranjega trga	15
⇒ Vodimo v inovacijah	17
⇒ Zagotavljamo zanesljivo in konkurenčno oskrbo z energijo	20
Podpiramo podnebne ukrepe	22
⇒ Vlagamo v obnovljive vire in učinkovito rabo energije	25
⇒ Financiramo zmanjševanje izpustov in shranjevanje ogljika	27
⇒ Mesta spreminjamo v trajnostna	30
⇒ Prilagajamo se podnebnim spremembam	33
Svet je naš partner	34
Tesno sodelujemo z Evropsko komisijo in drugimi mednarodnimi finančnimi ustanovami	42
Odgovorna organizacija	46
Kapital EIB in zbiranje sredstev v letu 2010	50
Upravljanje v EIB	54
⇒ Ključni organi EIB	55
⇒ Ključni organi EIF	57
⇒ Upravni odbor EIB	58

Ključni dosežki leta 2010

- ✓ Skupni obseg posojil EIB je **v letu 2010** dosegel **72 milijard EUR**, od tega 63 milijard EUR znotraj Evropske unije in 9 milijard EUR zunaj nje.
- ✓ EIB je v letu 2010 financirala 460 velikih projektov v **72 državah**.
- ✓ EIB je pomembno povečala posojila za podnebne ukrepe v Evropski uniji na **19 milijard EUR**, kar je **30% odstotkov** vseh njenih posojil v EU.
- ✓ Leto 2010 je bilo zadnje v triletnem obdobju, v katerem je EIB v okviru **podpornega svežnja za oživitev evropskega gospodarstva** zagotovila dodatnih **61 milijard EUR** ali kar 11 milijard več kot sprva načrtovano.
- ✓ V letu 2010 je financiranje skupine **EIB koristilo 115 000** majhnim in srednjim podjetjem.
- ✓ Financiranje konvergenčnih regij Evropske unije, ki jih je gospodarska in finančna kriza najhuje prizadela, je **v letu 2010** znašalo **26 milijard EUR**.
- ✓ EIB je na svetovnih obvezniških trgih zbrala **67 milijard EUR**.

Nagovor predsednika

Ko je svet direktorjev EIB decembra 2010 odobril poslovni načrt za obdobje 2011–2013¹, je za dejavnosti banke v naslednjih letih predvidel tri glavne razsežnosti: izvedbo strategije »Evropa 2020«, boj proti podnebnim spremembam in podpora zunanji politiki Evropske unije.

⇒ Evropa 2020

Evropske države so se na finančno krizo, ki je izbruhnila v letu 2008 in prerasla v gospodarsko, odzvale s takojšnjimi izrednimi ukrepi: različnimi nacionalnimi načrti, s katerimi bi rešile banke in spodbudile okrevanje gospodarstva. Osnova zanje je bil evropski načrt za oživitve gospodarstva, ki ga je potrdil Evropski svet decembra 2008. EIB je v tej pobudi odigrala pomembno vlogo, saj je obseg posojil z 48 milijard EUR v letu 2007 povečala na 79 milijard EUR v letu 2009 in to finančno injekcijo usmerila v tiste realne sektorje, ki jih je Svet spoznal za prednostne, zlasti v majhna in srednja podjetja.

Po tem takojšnjem ukrepanju, ki je preprečilo najhujše, ostaja poglavitno vprašanje, kako zagotoviti dolgoročni odziv. Prinaša ga strategija »Evropa 2020« – usklajeno izvajanje reform in vlaganj, s katerimi bi povečali možnosti evropskega gospodarstva za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Pri tem je ključni izziv povečanje zaposlenosti in produktivnosti na osnovi »trikotnika znanja«. Ta je sestavljen iz **izobraževanja**, s katerim naj bi povečali delež

diplomirancev; **raziskav**, s katerimi naj bi premikali tehnološke meje; in **inovacij**, ki se morajo hitreje širiti po vsem gospodarstvu.

EIB je pripravljena pomembno prispevati k izvedbi te strategije. V letu 2010 je že zagotovila več kot 4 milijarde EUR za projekte v izobraževalnem sektorju ter prek 7 milijard EUR za projekte raziskav, razvoja in inovacij. Financiranje teh področij namerava še povečati, saj trdnější trikotnik znanja nima zgolj pozitivnega vpliva na konkurenčnost, temveč je pomemben tudi v boju proti revščini in socialni izključenosti. EIB namerava s Komisijo tudi v prihodnje oblikovati skupne instrumente financiranja, kot je v raziskave usmerjeni sklad za financiranje na podlagi delitve tveganja (RSFF). Taki instrumenti povečujejo učinke proračuna EU (z isto proračunsko vsoto je mogoče podpreti večji obseg naložb) in obenem presegajo kapitalne omejitve EIB (z isto vsoto kapitala lahko EIB zagotovi večji obseg posojil)². Jasno je, da bo prispevek EIB k strategiji Evropa 2020 še učinkovitejši, če bo zasnovan na pragmatičnem (in ne birokratskem) sodelovanju z Evropsko komisijo in drugimi finančnimi ustanovami.³

¹ Glej <http://www.eib.org/about/publications/operational-plan-2011-2013.htm>.

² Takšen dvojni učinek ima na primer sklad RSFF, ki je ob ustanovitvi prejel 390 milijonov EUR iz proračuna EU, EIB pa mu je dodelila 772 milijonov EUR kapitala. Na tej podlagi mu je EIB do konca leta 2010 odobrila 6,3 milijarde EUR posojil za raziskovalne projekte v skupni vrednosti 16,2 milijarde EUR.

³ Glej stran 42.

⇒ Boj proti podnebnim spremembam

Boj proti podnebnim spremembam in njihovim včasih dramatičnim posledicam je postal prednostno področje Evropske unije in s tem EIB. Nesreča v jedrski elektrarni Fukušima in zaskrbljenost, ki jo je povzročila, jasno kažeta na potrebo po znatnih vlaganjih v varčevanje z energijo, obnovljivo energijo in nove energetske tehnologije.

Posojila EIB za projekte, ki neposredno prispevajo k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov⁴, so v letu 2010 znašala 20,5 milijarde EUR, kar je skoraj 30 odstotkov naših skupnih posojil. Od tega so posojila za projekte **obnovljive energije**, predvsem projekte vetrnih in sončnih elektrarn, dosegla 6,2 milijarde EUR. Posojila za projekte **energetske učinkovitosti** so v letu 2010 znašala 2,3 milijarde EUR, v naslednjih letih pa se bodo še povečala. Možnosti za energetske prihranke so še ogromne, zlasti v javnih in stanovanjskih stavbah v številnih evropskih mestih. Projektom, ki spodbujajo **mestni prevoz** in zmanjšujejo onesnaženje zaradi osebne prevoza, je EIB v letu 2010 namenila kar 7,9 milijarde EUR posojil.

EIB je vodilna v razvoju metodologije za natančnejšo oceno ogljičnega odtisa vseh projektov, ki jih financira. To je seveda zapleteno zaradi tehničnih težav, ki jih je treba premagati, a kaže našo zavezanost, da postane boj proti podnebnim spremembam ena od pglavitnih prednosti našega delovanja v prihodnosti.

⇒ Zunanja politika Evropske unije

Nobena politična sila ne more resno nastopati v mednarodnem prostoru brez ustrezne finančne podpore. Kitajska je to popolnoma razumela: po

vsem svetu izvaja finančne posle, s katerimi podpira svoje zunanjepolitične cilje. Če Evropska unija resnično želi vzpostaviti zunanjo politiko, ki bo imela določen svetovni vpliv, mora imeti za to tudi ustrezno finančno podporo. To ji lahko zagotovi Evropska investicijska banka.

To je bil eden pglavitnih zaključkov Camdessusovega poročila o zunanjem mandatu EIB.⁵ Videli bomo, ali bodo države članice, ki so hkrati delničarke EIB, upoštevale to priporočilo in sprejele jasno odločitev, ko bodo pripravljale finančne perspektive za obdobje 2014–2020. To bi pomenilo tesne vezi med Službo za zunanje delovanje EU in oddelki EIB, ki so odgovorni za posle zunaj EU, obenem pa tudi večje usklajevanje z drugimi nacionalnimi in mednarodnimi finančnimi ustanovami.

V prvih desetletjih 21. stoletja mora Evropska unija sprejeti vrsto izzivov. Ko se bo z njimi soočala, mora imeti vsaj pri nekaterih možnost, da se zanese na EIB in njene usposobljene sodelavce, finančno moč, strokovno znanje in dobro upravljanje.

Philippe Maystadt

⁴ Za uvrstitev v to kategorijo morajo projekti zmanjšati izpuste za najmanj 20 odstotkov.

⁵ Svet Ecofin je za pregled zunanjega mandata ustanovil skupino strokovnjakov, ki jo je vodil Michel Camdessus, njena naloga pa je bila podati priporočila za Komisiji, Svetu in Evropskemu parlamentu. Skupina je svoje poročilo predložila 9. februarja 2010.

Glej <http://www.eib.org/about/documents/mtr-external-mandate-report-steering-committee.htm>.

Podpiramo gospodarsko rast in delovna mesta

EIB je v letu 2010 uspešno zaključila dveletne protikrizne dejavnosti in se z obsegom posojanja začela vračati na predkrizne ravni.

EIB je v letu 2010 podpisala za 71,8 milijarde EUR pogodb o financiranju, v letu 2009, ko je bila kriza na vrhuncu, pa za rekordnih 79 milijard EUR. Črpanih je bilo 58,7 milijarde EUR sredstev, kar je več kot v letu poprej, ko je bilo črpanih 54 milijard EUR.

Z izboljšanjem tržnih pogojev za velika podjetja in banke je začelo upadati povpraševanje po klasičnih posojilih EIB, saj so se te stranke spet lažje zadolževale na kreditnih in kapitalskih trgih in se niso več toliko opirale na EIB. Banka je zato začela preusmerjati svojo pozornost na področja, kjer bo njeno financiranje verjetno najbolj vplivalo na gospodarsko rast.

Posojila za bolj tvegane, a zato tudi donosnejše projekte na področjih, kot so raziskave, razvoj trajnostne infrastrukture in inovacije, imajo največji vpliv na sposobnost gospodarstva za rast.

Posojilna strategija EIB bo v naslednjih letih skladna s cilji strategije Evropa 2020 in potrebami ukrepov za podnebne spremembe (temu je posvečeno posebno poglavje). Banka bo še naprej sodelovala z Evropsko komisijo pri razvoju inovativnih instrumentov financiranja za omenjeni področji.

Trajnostna rast pomeni spodbujanje bolj konkurenčnega in zelenega gospodarstva, ki gospodarneje izkorišča vire.

Raziskave in razvoj nove generacije motorjev za komercialna letala v skupini Safran, Francija

Strategija Evropa 2020

Evropski načrt za oživitve gospodarstva je Evropski uniji pomagal skozi krizo, naslednji pomemben dokument za prihodnost pa je strategija Evropa 2020 za delovna mesta in rast, ki jo je potrdil Evropski svet v letu 2010. Strategija poudarja vlaganja na področja, ki so pomembna za doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti. Pametna rast pomeni razvoj gospodarstva na temeljih znanja in inovacij. Trajnostna rast pomeni spodbujanje bolj konkurenčnega in zelenega gospodarstva, ki gospodarneje izkorišča vire. Vključujoča rast pa pomeni utrjevanje gospodarstva z visoko stopnjo zaposlenosti, ki krepi gospodarsko, socialno in regionalno kohezijo.

Strategija Evropa 2020 se osredotoča na pet poglavitnih področij: zaposlovanje; raziskave in inovacije; podnebne ukrepe in energetiko; izobraževanje; ter

boj proti revščini. Cilji na teh področjih so medsebojno povezani. Boljša izobrazba povečuje zaposljivost, večja stopnja zaposlenosti pa pomaga zmanjševati revščino. Večje zmogljivosti za raziskave in razvoj ter inovacije v vseh gospodarskih panogah lahko skupaj z gospodarnejšo uporabo virov izboljšajo konkurenčnost in spodbujajo ustvarjanje delovnih mest. Vlaganje v čistejšo tehnologijo koristi našemu okolju, prispeva k boju proti podnebnim spremembam ter ustvarja nove poslovne in zaposlitvene priložnosti. Pri vsem tem ima svoje mesto tudi EIB.

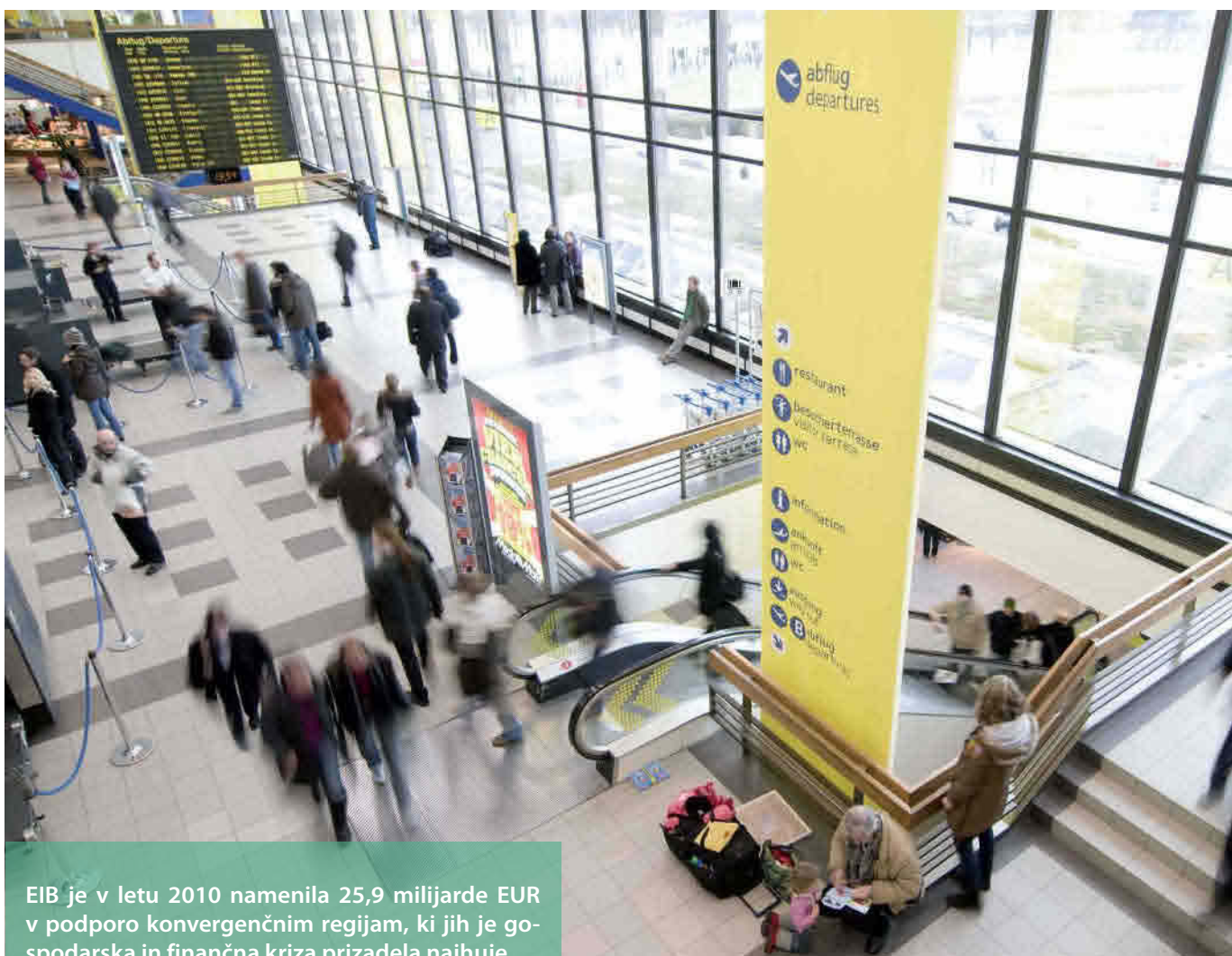
V oporo strategiji Evropa 2020 je EIB v letu 2010 oblikovala posebno delovno skupino, ki skuša zlasti zagotoviti, da bi banka čim bolje koordinirala in podpirala vlaganja v projekte s področja prometa, raziskav, razvoja in inovacij (RRI), energetike in podnebnih ukrepov ter kohezije in konvergenčnosti.

STMicroelectronics: upravljač čiste sobe, Francija

Pomagamo konvergenčnim regijam Evropske unije

EIB je v letu 2010 namenila 25,9 milijarde EUR v podporo konvergenčnim regijam, ki jih je gospodarska in finančna kriza prizadela najhuje.

Berlinsko letališče, Nemčija

Podpora konvergenčnim regijam je ostala na visoki ravni in odtehtala kar 41 odstotkov skupnega posojanja EIB v Uniji. EIB je med letom z izjemno visokimi posojili za strukturne programe v nekaterih državah članicah pomagala zagotoviti neprekinjenost naložb javnega sektorja.

Posojila za strukturne programe so okvirna posojila, ki pomagajo državam sofinancirati zelo različne

prednostne projekte, ki prejemajo subvencije strukturnih skladov Evropske unije. V obdobju varčevalnih ukrepov so imele težave s sofinanciranjem celo nekatere države članice, kar je ogrozilo izvajanje naložb, ki bi sicer lahko povečale njihov bruto domači proizvod. Vnaprejšnje financiranje prispevkov teh držav, ki ga je zagotovila EIB, je toliko pomembnejše, ker je stabiliziralo naložbe ter prispevalo k okrevanju in rasti.

EIB je z izjemno visokimi posojili za strukturne programe v nekaterih državah članicah pomagala zagotoviti neprekinjenost naložb javnega sektorja.

Posojilo za strukturni program v višini 2 milijard EUR, ki ga je EIB namenila grški vladi, je bilo njeno največje posojilo Grčiji doslej. Podprlo naj bi oživitev gospodarstva ter pospešilo prehod na pot pametne, trajnostne in vključujoče rasti v skladu s strategijo Evropa 2020. V letu 2010 je že bilo črpanih 500 milijonov EUR. Kratkoročno bo posojilo zmanjšalo tveganje odlaganja naložb v ključno infrastrukturo in regije. Sredstva bodo v podporo naložbam v železnice, varstvo okolja, energetska učinkovitost in obnovljive energije, gospodarjenje z vodami in ravnanje z odpadki, raziskave in razvoj ter informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (IKT). EIB je v letu 2010 Grčiji dodelila skupaj 3,1 milijarde EUR posojil v primerjavi z 1,6 milijarde EUR leto poprej.

Banka je Portugalski odobrila posojilo v višini 1,5 milijarde EUR in začetno tranšo 450 milijonov EUR izplačala v letu 2010. Sredstva so bila porabljena za podporo naložbam javnega sektorja v različnih panogah od prometa, IKT, gospodarjenja z vodami in ravnanja z odpadki do energetske učinkovitosti in obnovljive energije. Skupaj je EIB Portugalski namenila 3,4 milijarde EUR (v letu 2009 pa 3,7 milijarde EUR).

Okvirno posojilo v višini 2 milijard EUR je prejela tudi poljska vlada, kar je doslej največje posojilo EIB v srednji in vzhodni Evropi. Med državami, ki so se Evropski uniji pridružile v letu 2004 ali pozneje, je posojilna dejavnost EIB največja prav na Poljskem in izkazuje močan trend rasti. V letu 2010 so posojila raznovrstnim prejemnikom v javnem in zasebnem sektorju znašala 5,6 milijarde EUR, v primerjavi s 4,8 milijarde EUR v letu 2009, ko so bila tudi sicer že za 70 odstotkov višja kot leto prej. V zadnjem petletnem obdobju od leta 2006 do 2010 je skupni obseg posojil EIB Poljski dosegel 17,5 milijarde EUR.

Konvergenca v EU

Sklenjene posojilne pogodbe v letu 2010, po sektorjih

	Znesek	Skupaj
	(mio EUR)	%
Komunikacijska infrastruktura	8 099	36
Energetika	4 718	21
Razvoj mest	2 020	9
Voda, sanitarna ureditev, odpadki	999	4
Zdravje in izobraževanje	3 158	14
Industrija	1 302	6
Storitve	1 850	8
Kmetijstvo, ribištvo, gozdarstvo	130	1
Skupaj posamezna posojila	22 276	100
Kreditne linije v konvergenčnih regijah	3 620	
Skupaj posojila	25 897	

Tramvaj v Atenah, Grčija

- ➔ **JASPERS** – Skupna pomoč pri podpori projektov v evropskih regijah (EIB, Evropska komisija, Evropska banka za obnovo in razvoj, KfW Bankengruppe);
- ➔ **JESSICA** – Skupna evropska podpora za trajnostne naložbe v mestna območja (EIB, Evropska komisija, Razvojna banka Sveta Evrope);
- ➔ **JEREMIE** – Skupna evropska sredstva za mikro- do srednje velika podjetja (EIF, Evropska komisija);
- ➔ **JASMINE** – Skupni ukrep za podporo mikrofinančnim institucijam v Evropi (EIF, Evropska komisija).

Okvirnih posojil so bile deležne tudi druge konvergenčne države v EU, in sicer Ciper, Češka, Madžarska in Slovaška. Okvirna posojila EIB so v letu 2010 znašala 11,6 milijarde EUR v primerjavi z 8,5 milijarde EUR v letu 2009, kar kaže na hiter porast uporabe tega finančnega produkta.

Tehnična pomoč državam članicam

Tehnična pomoč ima izjemno pomembno vlogo, saj dvanajstim državam članicam, ki so v Evropsko unijo vstopile od leta 2004, pomaga pripraviti pomembne projekte, ki se potegujejo za financiranje iz strukturnih in kohezijskega sklada EU. To je naloga pobude JASPERS, skupne pomoči pri pod-

pori projektov v evropskih regijah. Od leta 2006, ko je začel delovati, je bilo z JASPERS-ovo podporo zaključenih 399 projektnih nalog, Komisiji je bilo oddanih 185 projektnih vlog, 104 projekti pa so bili odobreni. Skupna vrednost naložb v že zaključene projektne naloge presega 40 milijard EUR. JASPERS se že pripravlja za hiter začetek delovanja v novem programskem obdobju strukturnih skladov 2014–2020.

JASPERS-ova tehnična pomoč je brezplačna, namenjena pa je boljšemu in hitrejšemu črpanju razpoložljivih sredstev. Pobudo upravlja EIB, sedež ima v prostorih banke v Luxembourg, lokalna predstavništva pa v Bukarešti, Varšavi in na Dunaju. JASPERS je skupna pobuda EIB ter Evropske komisije, EBRD in nemške Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW).

Financiramo majhna in srednja podjetja

V letu 2010 je skupina EIB preko posredniških institucij podprla okrog 115 000 majhnih in srednjih podjetij. EIB je prispevala 10 milijard EUR v obliki kreditnih linij za posojila majhnim in srednjim podjetjem, medtem ko je EIF zagotovil 2,8 milijarde EUR v obliki garancij in tveganega kapitala.

Številke, ki jih je EIB dosegla v letu 2010, so primerljive z rekordnimi 12,7 milijarde EUR, ki jih je dosegla na vrhuncu krize v letu 2009.

Povečana podpora EIB majhnim in srednjim podjetjem (MSP) je bila eden od elementov pomoči, ki jo je banka namenila gospodarski rasti in delovnim mestom v okviru evropskega načrta za oživitev gospodarstva, kot so ga sprejeli finančni ministri držav članic v okviru Ekonomsko-finančnega sveta (ECOFIN) decembra 2008. Cilj, ki so ga ministri določili decembra 2008, namreč 30 milijard EUR posojil za MSP v obdobju od 2008 do 2011, je bil izpolnjen dobro leto pred prvotno načrtanim rokom.

Učinki okrepljenega posojanja MSP so bili pravično in široko porazdeljeni. Kreditne linije EIB so v letu 2010 dosegle več kot 63 000 MSP po vsej EU. Banka od posrednikov, ki upravljajo njene kreditne linije, med drugim zahteva, da za vsak njen evro tudi sami zagotovijo vsaj en evro lastnih sredstev, kar podvoji obseg sredstev za MSP. Posredniki morajo na evropske MSP prenesti tudi ugodne posojilne pogoje EIB. Konec leta je imela EIB odprte kreditne linije pri več kot 170 finančnih posrednikih v 24 od 27 držav članic.

Med krizo je EIB skušala še posebej pomagati MSP v srednje- in vzhodnoevropskih državah članicah (kjer je obseg posojilnih pogodb v letu 2010 ostal blizu tistemu v letu 2009), pa tudi v državah kandidatkah in možnih državah kandidatkah. Banka je še naprej kot običajno tesno sodelovala z lokalnimi bankami, ki so se spopadale s težavami zaradi slabšanja svojih kreditnih portfeljev. Obenem se je v letu 2009 pridružila EBRD in skupini Svetovne banke v skupnem programu ukrepov mednarodnih finančnih ustanov,

s katerim naj bi v obdobju 2009–2010 povečale podporo MSP v srednji in vzhodni Evropi na 24,5 milijarde EUR. V tem okviru se je banka zavezala, da bo do konca leta 2010 sredstva, ki jih običajno zagotovi v ta namen, podvojila na 11 milijard EUR, kar je izpolnila že med letom. Konec leta 2010 so sredstva, ki jih je EIB zagotovila v okviru skupnega programa ukrepov, znašala že 14 milijard EUR, kar je 25 odstotkov več od prvotno načrtovanega zneska.

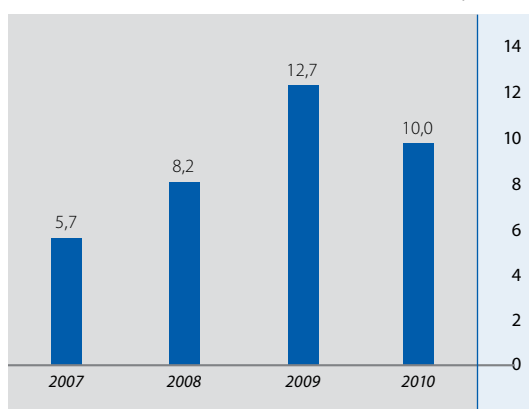
Nova oblika posojil za srednje velika podjetja

EIB je prilagodila tudi posredovana posojila, namenjena srednje velikim »MidCap« podjetjem. Gre za podjetja, ki so večja od MSP in zaposlujejo manj kot 3 000 oseb ter nimajo dostopa do vseh finančnih instrumentov, ki so na voljo velikim podjetjem. Finančna kriza je takoj in pomembno vplivala na finančne vire, dostopne srednje velikim podjetjem, podobno kot je vplivala na MSP. Poslovne banke, ki so pogosto glavni ali edini vir financiranja srednje velikih podjetij, so zaostrele pogoje kreditiranja in povečale obrestne razmike. Zaradi kreditnega krča se je pojavilo tveganje, da srednje velika podjetja ne bodo zmogla novih vlaganj, kar bi lahko oviralo oživitve evropskega gospodarstva.

EIB je uporabila izkušnje, pridobljene pri financiranju MSP, ter pregledala svoj produkt posojil za srednja podjetja – shemo posredovanih posojil, oblikovano leta 2003 –, da bi lahko podporo v letu 2010 še povečala. Posojila za srednje velika podjetja so primerna za naložbe do 50 milijonov EUR. Ta znesek je običajno premalo za neposredno posojilo EIB, hkrati pa preveč, tudi zaradi velikosti vlagateljskega podjetja, za financiranje, ki je na voljo MSP. Za projekte do 25 milijonov EUR je banka svoje postopke poenotila s tistimi, ki jih uporablja za manjša posojila za MSP, za projekte od 25 do 50 milijonov EUR pa uporablja poenostavljen postopek ocenjevanja projekta. Tak režim velja v začetnem preskusnem obdobju dveh let, v katerem EIB pričakuje pomembno povečanje financiranja srednje velikih podjetij.

Posojila EIB za MSP v Evropski uniji, 2007–2010

v milijardah EUR

Učinki okrepljenega posojanja MSP so bili pravično in široko porazdeljeni.

EIF in MSP

Evropski investicijski sklad, ki skupaj z Evropsko investicijsko banko sestavlja skupino EIB, je specializiran za posle tveganega financiranja majhnih in srednjih podjetij. V letu 2010 je imel še naprej zelo pomembno vlogo v pokrizni podpori evropskim MSP. Dokazal se je tudi kot pomemben vlagatelj v sklade skladov in dosegel rekordne zneske podpisanih pogodb o kapitalskih naložbah, pri čemer je s sredstvi, razporejenimi po vseh mandatih, spodbujal inovacije, rast, podjetništvo in ustvarjanje delovnih mest. Več kot 51 000 majhnim in srednjim podjetjem v Evropi je z izdajo garancijskih produktov finančnim posrednikom olajšal dostop do financiranja. Kot porok za posle MSP je prispeval k oživitvi trga listinjenja MSP, ko je po krizi podpisal prvi tovrstni pogodbi.

Po fazi skrbne priprave je program JEREMIE (Skupna evropska sredstva za mikro- do srednje velika podjetja) na področju regionalnega razvoja zdaj v polnem zagonu. Izplačuje prva sredstva, ki prihajajo do lokalnih MSP, regijam in državam članicam pa omogoča, da iz nepovratnih sredstev strukturnih skladov oblikujejo raznovrstne finančne produkte. EIF je razširil področje svojega delovanja in tako sodeloval v novih pobudah, ki izhajajo iz politik EU. Pri tem je omemba vreden predvsem evropski mikrofinančni instrument PROGRESS (EPMF), ki naj bi olajšal dostop do financiranja mikropodjetnikom, brezposelnim in drugim osebam brez dostopa do klasičnega bančnega sistema.

EIF je v letu 2010 vložil prek 930 milijonov EUR v sklade tveganega kapitala in rasti v Evropi. Skupaj ima 5,4 milijarde EUR naložb v več kot 350 skladih in je med najpomembnejšimi igralci v sektorju zasebnega kapitala v Evropi. Kapitalski instrumenti povečujejo razpoložljivost kapitala za MSP, vendar je treba enako pozornost nameniti njihovim potrebam po zadolževanju, kjer lahko EIF ponudi garancije in listinjenje. Sklad je v letu 2010 izdal garancije v skupni vrednosti 1,9 milijarde EUR, skupni portfelj izdanih garancij pa je do konca leta 2010 dosegel 14,7 milijarde EUR.

PROGRESS: z mikrofinanciranjem proti socialni izključenosti

Evropski mikrofinančni instrument PROGRESS je skupna pobuda Evropske komisije in Evropske investicijske banke, v katero je vsaka vložila 100 milijonov EUR. PROGRESS, ki ga upravlja Evropski investicijski sklad, izboljšuje dostop do financiranja določenim ogroženim skupinam, ki težko dostopajo do klasičnega bančnega sistema (npr. brezposelnim, manjšinam in drugim osebam, ki jim grozi socialna izključenost), če se želijo samozaposeliti ali ustanoviti mikropodjetje. Pričakuje se, da bo PROGRESS bistveno prispeval k boju proti brezposelnosti v EU. Do konca leta 2010 je bilo finančnim ustanovam že dodeljenih prvih 8 milijonov EUR. Splošni vzvodni učinek sklada pa naj bi bil po pričakovanjih od 3- do 3,5-krat večji od vloženih sredstev.

Novi instrumenti in financiranje EIF

EIB se je odločila zvišati obseg sredstev, zaupanih EIF v okviru mandata za tvegani kapital, na 1 milijardo EUR, tako da bi Evropski investicijski sklad dolgoročno lahko izvedel vse predvidene dejavnosti na področju tveganega kapitala. Ta dodatna sredstva so del samostojnega, 5 milijard EUR vrednega obnovljivega sklada tveganega kapitala, ki bo sredstva namenjal predvsem za podporo tehnološko usmerjenim MSP v njihovi zgodnji fazi, hkrati pa bo deloval kot katalizator, ki bo privabljal pomembna dodatna zasebna vlaganja v ta sektor.

Na vrhuncu krize v letu 2009 je EIB Evropskemu investicijskemu skladu zaupala milijardo evrov vreden sklad dolžniško-lastniških sredstev za rast (*Mezzanine Facility for Growth*). Dolžniško-lastniško financiranje je mešanica dolgov in kapitala, pogosto v obliki posojil z nižjo prednostjo ali za preoblikovanje v kapital, kar je posebno primerno za majhna podjetja, ki se hitro razvijajo in rastejo. Konec leta 2010 – in v težkih tržnih pogojih – je EIF vložil okrog 224 milijonov EUR v vrsto različnih skladov. Pogodbene določbe zagotavljajo, da se prispevek banke vsaj podvoji, kar pomembno poveča učinek udeležbe skupine EIB.

Gradimo infrastrukturo notranjega trga

EIB je v letu 2010 za evropska prometna omrežja zagotovila 7,8 milijarde EUR posojil, še 235 milijonov EUR pa za prometne projekte v Srbiji, ki se povezujejo s prometnim omrežjem EU, medtem ko je v letu 2009 zagotovila 11,2 milijarde EUR posojil.

Železniška proga za visoke hitrosti, Španija

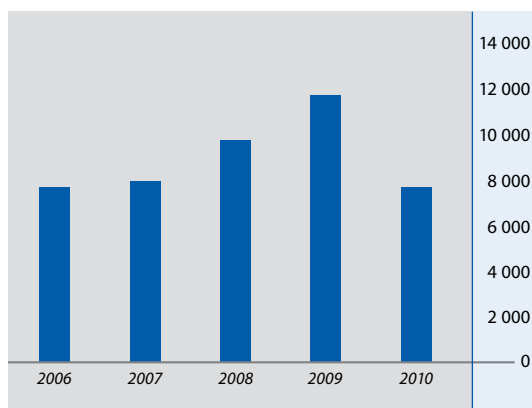
Posojila EIB za vseevropska omrežja (TEN) so običajno visoka, saj podpirajo velike naložbene projekte. Kadar so taki projekti začasno ustavljeni, kot se je zgodilo zaradi gospodarske in finančne krize, je lahko razlika v obsegu posojanja EIB med enim in drugim letom precejšnja. Kljub temu ostajajo železnice, avtoceste in vodne poti še naprej pomembne, saj bistveno prispevajo k delovanju notranjega trga ter so eden od ključnih elementov konkurenčnosti evropske industrije in storitev.

V letu 2010 je EIB železniškim projektom prvič namenila več sredstev kot cestnim. Tako je za železniške projekte zagotovila 4,1 milijarde EUR, kar je 30 odstotkov več kot v letu 2009 in dobra polovica vseh posojil za TEN-e v letu 2010. Za cestne projekte je banka namenila 2,5 milijarde EUR v primerjavi s 4,5 milijarde EUR leto poprej. Pomembno vlogo je imela železnica za visoke hitrosti, saj je banka skoraj 2 milijardi EUR odobrila za gradnjo prog za visoke hitrosti v Španiji in na Portugalskem ter za tirolski odsek brennerske železniške proge v Avstriji.

Vseevropska prometna omrežja

Sklenjene pogodbe 2006–2010:
46 milijard EUR

(v milijonih EUR)

EIB je v letu 2010 za trajnostni promet, vključno z mestnim, namenila 9 milijard EUR, kar je za 50 odstotkov več kot v letu 2009. Trajnosten promet zahteva mešanico prometnih rešitev, pri čemer EIB daje prednost

naložbam v projekte železnic, celinskih plovni poti in pomorskega prometa. Banka je posodila 125 milijonov EUR za gradnjo dveh novih zapornic in poglobljanje dna na celinskih plovni poteh v Valoniji. Oba projekta sta na prednostnem vseevropskem koridorju Ren/Meuse-Majna-Donava.

Zasebna sredstva za naložbe javnega sektorja

Dobro delujoča infrastrukturna omrežja so hrbtenica uspešnih gospodarstev. EU se v tem desetletju sooča z velikimi potrebami po vlaganjih v infrastrukturo: v »starih« državah članicah je treba obnoviti velik del obstoječe infrastrukture, medtem ko v »novih« državah članicah še zmeraj obstaja potreba po širitvi infrastrukturnih omrežij. V času preobremenjenih javnih proračunov se povečuje relativni pomen zasebnega financiranja infrastrukturnih naložb.

Pomembno vlogo pri vlaganjih v prometna omrežja imajo javno-zasebna partnerstva (JZP), čeprav se je njihovo število med krizo zmanjšalo. Zanje je značilno, da pri financiranju, gradnji in vzdrževanju infrastrukturnih projektov sodelujejo javni organi in gospodarske družbe. Po obsegu posojanja so javno-zasebna partnerstva v letu 2010 pomenila 32 odstotkov posojil Evropske investicijske banke vseevropskim prometnim omrežjem.

EIB ima bogate izkušnje in strokovno znanje na področju javno-zasebnega financiranja, zato je ustanovila Evropski strokovni center za javno-zasebna partnerstva z mrežo članov, ki poleg EIB in Komisije vključuje še 30 držav članic in pridruženih držav EU ter mnoge regije. Center spodbuja učinkovito izmenjav izkušenj in najboljših praks ter zagotavlja podporo pri pripravi projektov in svetovanje javnim organom, ki predlagajo prednostne projekte TEN. Pomembno vlogo namerava odigrati tudi pri oživitvi javno-zasebnega financiranja v prihodnje.

Na obzorju so obveznice za projekte EU

Zamisel o uvedbi tako imenovanih »obveznic za projekte EU« je prvič omenil predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso v svojem govoru »Stanje v Uniji« septembra 2010 v Bruslju. Glavni cilj pobude naj bi bil pridobiti dodatna sredstva zasebnega sektorja za posamezne infrastrukturne projekte. Projektna obveznica bi kot katalizatorji privabljale zasebni kapital in ne bi povečevale neposrednega javnega financiranja ali zadolženosti. Vpisovale bi jih banke in institucionalni vlagatelji, boniteto pa bi jim zvišali EIB in Komisija v okviru mehanizma z delitvijo tveganja. Naložbe v infrastrukturo so zanimive za institucionalne vlagatelje, kot so pokojninski skladi, saj zaradi svoje dolgoročne narave predstavljajo protiutež njihovim dolgoročnim obveznostim.

Projektna obveznica so eden od finančnih produktov, o katerem se razpravlja v okviru strategije Evropa 2020. Čeprav naj bi postale polnovreden del nabora instrumentov za financiranje infrastrukture v EU, se to ne bo zgodilo pred proračunskim obdobjem 2014–2020.

Trajnostni promet zahteva mešanico prometnih rešitev, pri čemer EIB daje prednost naložbam v železniške projekte.

Vodimo v inovacijah

Univerzitetna bolnišnica Karolinska, Švedska

EIB si je v desetih letih nabrala obsežne izkušnje in strokovno znanje o gospodarstvu znanja. Temu je v obdobju od leta 2000 do 2010 namenila skoraj 103 milijarde EUR, od tega 17 milijard EUR samo v letu 2010.

Podpora vzpostavitvi konkurenčnega, na znanju temelječega gospodarstva, ki bo sposobno trajnostne rasti, je ena od najpomembnejših prednostnih nalog banke. EIB že od leta 2000 financira vlaganja v stebre gospodarstva znanja – raziskave, razvoj in inovacije (RRI), izobraževanje ter informacijsko in komunikacijsko tehnologijo.

Posojila EIB v letu 2010 so bila naravnana k "trikotniku znanja", ki povezuje izobraževanje, raziskave in razvoj ter inovacije – tri ključne elemente konkurenčnosti in dolgoročne gospodarske rasti v Evropi. Krepitev trikotnika znanja nima ugodnega vpliva le na konkurenčnost, temveč je pomembna tudi v boju proti revščini, socialni izključenosti in neenakosti.

Vse se začne z izobraževanjem

Boljše izobraževanje je osnova prihodnje gospodarske rasti in zaposlenosti, obenem pa eno od ključnih področij, na katera se osredotoča strategija Evropa 2020. EIB s svojimi posojili pokriva celoten življenjski cikel od predšolskega, osnovnega, srednjega in visokošolskega izobraževanja do strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja odraslih. V letu 2010 je za izobraževalne projekte namenila 4,4 milijarde EUR posojil.

V francoskem mestu Lille je EIB z 200 milijoni EUR pomagala zgraditi ali obnoviti 30 nižjih srednjih šol (*collèges*), ki so dostopne mladim iz regije z omejeno mobilnostjo in opremljene s primerno visokozmogljivo informacijsko tehnologijo. Šole so skladne z najboljšo prakso učinkovite rabe energije in okoljskimi standardi, sčasoma pa bodo koristile 16 000 dijakom.

Raziskave in razvoj

EIB je v letu 2010 za raziskave in razvoj namenila skupno 7,3 milijarde EUR posojil v vrsti sektorjev.

Banka se je na gospodarsko krizo med drugim odzvala s podporo inovativnim raziskavam in razvoju v avtomobilski industriji. Novembra 2008 je ustanovila evropski sklad za čisti prevoz (*European Clean Transport Facility*, ECTF), katerega glavni cilj je bil evropski avtomobilski industriji zagotoviti hitro pomoč pri naložbah v zmanjšanje izpustov in povečanje energetske učinkovitosti. ECTF je bil zasnovan v obdobju najšibkejšega povpraševanja doslej, da bi stabiliziral naložbe zasebnega sektorja v raziskave in razvoj. Kot načrtovano je sklad v letih 2009 in 2010 sektorju zagotovil dodatnih 9 milijard EUR posojil za skupaj 36 projektov. Konec leta 2010 je ECTF postopoma prenehal delovati, tako da se pričakuje, da se bodo posojila avtomobilskemu sektorju za raziskave in razvoj vrnila na predkrizno raven. V središču še zmeraj ostajajo vrhunske tehnološke rešitve, ki bodo pomagale izboljšati okolje kot tudi evropsko konkurenčnost, na primer razvoj električnih vozil.

Za največji učinek je EIB uvedla tudi nove finančne instrumente za inovativne rešitve in tehnologije, ki bi jih bilo s konvencionalnimi viri financiranja morda težje financirati. Eden takih je sklad za financiranje na podlagi delitve tveganja (*Risk Sharing Finance Facility*, RSFF), skupna pobuda Evropske komisije in banke, ki daje posojila bolj tveganim in hkrati bolj donosnim projektom. Sklad je v letu 2010 podpisal za 1,8 milijarde EUR posojilnih pogodb, to je 1 milijardo EUR manj kot leto prej, kar kaže, da za podjetja, ki so se na EIB obračala na vrhuncu krize, kreditni krč popušča. Od oblikovanja v letu 2007 je sklad odobril za več kot 6 milijard EUR posojil. Med posojiljemalci, ki so bili deležni podpore RSFF v letu 2010, je bila tudi AGFA, ki je prejela pomoč za vlaganja v zdravstvene raziskave in razvoj v Belgiji, Nemčiji, Avstriji in Franciji. Znesek 130 milijonov EUR je bil namenjen izboljšanju informacijske in slikovne tehnologije v zdravstvu, kar bo bolnišnicam pomagalo zmanjšati stroške in dolgoročno zagotavljati visokokakovostne zdravstvene storitve.

Digitalna omrežja

Infrastruktura informacijskih in komunikacijskih tehnologij krepi in pospešuje razširjanje informacij, znanja in inovacij, na primer z dostopovnimi omrežji naslednje generacije, kot sta optika do doma (*fiber-to-the-home*, FTTH) in mobilno širokopasovno omrežje. Projekt optike do doma podjetja Reggefiber, za katerega je EIB v letu 2010 posodila 142,5 milijona EUR, zajema postavitev infrastrukture za izjemno

Krepitev gospodarstva znanja je pomembna tudi za gospodarsko rast.

Sincrotrone Trieste, Italija

Gospodarstvo znanja

Financiranje

(v milijonih EUR)

	2010	2000-2010
Infrastruktura IKT	4 761	25 208
Izobraževanje in usposabljanje	4 356	22 276
Raziskave in razvoj	7 349	53 258
Drugo	79	2 515
Skupaj	16 544	103 258

hiter širokopasovni dostop. Zasnovan je na odprtem dostopu, ki omogoča konkurenco različnih ponudnikov telekomunikacijskih storitev. Optična vlakna bodo dosegla približno 650 000 gospodinjstev. EIB je v letu 2010 za projekte IKT namenila 4,8 milijarde EUR posojil.

EIF in inovacije

Program EIF za prenos tehnologij se osredotoča na potrebe evropskih raziskovalnih organizacij. Prenos tehnologij je proces, v katerem se izidi raziskav in razvoja pretvorijo v tržne izdelke ali storitve. Komercializacija lahko poteka na različne načine, predvsem s sodelovanjem med raziskovalnimi organizacijami in industrijo, prek licenciranja ali dodelitve lastninskih pravic ter z ustanavljanjem novih podjetij (»start-ups«) ali podjetij, ki nastanejo z odcepitvijo od univerz (»spin-outs«).

Sincrotrone Trieste

IRUVX-FEL – infrardeči laserji, ultravijolični laserji, laserji brez rentgenskega sevanja – so za evropsko raziskovalno infrastrukturo izredno pomembni. EIB je tržaškemu podjetju Sincrotrone Trieste v letu 2010 zagotovila 20 milijonov EUR sredstev za naložbe v linearni pospeševalnik, namenjenih izboljšanju optike in slikovnih programov za magnetne materiale in žive celice. Posojilo je financiralo tudi izgradnjo trigeneracijskega sistema, ki izkorišča "odpadno energijo" iz postopkov v laboratoriju in zmanjšuje energetske potrebe.

Zagotavljamo zanesljivo in konkurenčno oskrbo z energijo

EIB je v letu 2010 za energetske projekte namenila 14,8 milijarde EUR posojil, kar je več kot 20 odstotkov vsega njenega posojanja.

Del poslanstva EIB je, da Evropski uniji pomaga dosežati cilje energetske politike, namreč trajnost, konkurenčnost in zanesljivost energetske oskrbe. Banka se zaveda vse večjih potreb po vlaganjih, zato je znatno povečala posojila za energetske projekte.

EIB je logična partnerica pri financiranju energetske infrastrukture.

Gradimo energetske infrastrukture za prihodnost

Energetska omrežja se starajo, potrebe po obnovi pa naglo večajo, zato so vlaganja v omrežja za Evropo izredno pomembna. EIB je pri tem logična finančna partnerica in ima kot največja ponudnica posojil za energetska omrežja v Evropi že tradicionalno pomembno vlogo pri financiranju energetske infrastrukture. V letu 2010 so njena posojila za energetska omrežja znašala 3,8 milijarde EUR. Banka še posebej podpira velike evropske projekte povezovanja električnih omrežij: tako je s 600 milijoni EUR podprla projekt posodobitve in razširitve električnega prenosnega omrežja v Španiji, ki bo izboljšal povezanost ter učinkovitost oskrbe s klasičnimi in obnovljivimi energijskimi viri. Drugi najpomembnejši projekti v letu 2010 so povezava prej osamljene Malte z evropskim energijskim omrežjem (100 milijonov EUR) ter druge mednarodne povezave, na primer posodobitev madžarskega električnega omrežja, ki povečuje njegovo notranjo in čezmejno zmogljivost (150 milijonov EUR).

Medgaz, Alžirija

Razvejanost in zanesljivost energetske oskrbe v Evropi

Naložbe v večjo razvejanost in zanesljivost energetske oskrbe so v letu 2010 znašale 3,7 milijarde EUR. Banka je med drugim financirala projekte soproizvodnje toplotne in električne energije na Finskem, v Italiji in Španiji, kot tudi elektrarne na zemeljski plin in razvoj plinskih polj v danskih in norveških vodah Severnega morja.

V letu 2010 so EIB, EBRD in Mednarodna finančna korporacija (IFC – članica skupine Svetovne banke) podpisale pismo o prevzemu obveznosti in začele s presojo projekta plinovoda Nabucco, ki naj bi prenašal plin iz kaspijske regije in Bližnjega vzhoda do odjemalcev na evropskem trgu. S plinovodom naj bi zadovoljili prihodnje potrebe po plinu znotraj EU in povečali nabor držav, ki plin dobavljajo v Evropo. Zaradi zgodnje vključitve treh mednarodnih finančnih ustanov bo projekt Nabucco lažje izpolnil najvišje standarde ocenjevanja okoljskih in družbenih tveganj ter javnega naročanja. Pri presoji projekta bodo skrbno ocenjeni njegovi tržni, družbeni in okoljski vidiki. Finančni sveženj za naložbo znaša okrog 4 milijarde EUR, od katerih naj bi EIB prispevala 2 milijardi EUR.

Najučinkovitejši način za doseganje ciljev EU glede trajnosti, konkurenčnosti in varnosti oskrbe z energijo je spodbujanje vlaganj v energetske učinkovitost in obnovljivo energijo. Banka je vlaganja na teh področjih podprla s 7,3 milijarde EUR, kar je skoraj polovica vseh njenih naložb v energetiko v letu 2010. Več informacij o posojilih EIB za energetske učinkovitost in obnovljivo energijo je v poglavju o podnebnih ukrepih.

Vlagamo v energetiko zunaj EU

V letu 2010 se je EIB odločila za 50 odstotkov povečati večletni sklad za trajnostno in zanesljivo oskrbo z energijo, in sicer na 4,5 milijarde EUR. Z njim financira projekte v sosedskih državah, afriških, karibskih in pacifiških državah, Južni Afriki, Aziji in Latinski Ameriki. Do konca leta je bilo že izplačanih ali odobrenih ali v presoji več sredstev od prvotno predvidenih 3 milijard EUR. Večina sredstev večletnega sklada je namenjena vlaganjem v obnovljive vire energije in energetske učinkovitost.

Zunaj tega sklada, v okviru mandata Skrbniškega sklada FEMIP za sredozemske države, je banka namenila 500 milijonov EUR za MEDGAZ, s čimer je pomembno prispevala k zanesljivosti energetske oskrbe v EU. Posojilo financira gradnjo plinovoda med Alžirijo in Španijo, med drugim terminala za sprejem plina na španski strani in kompresorske postaje v kraju Beni Saf na alžirski strani.

Podpiramo podnebne ukrepe

Nameščanje vetrne
turbine na morju,
Belgija

Posojila za podnebne ukrepe so v letu 2010 dosegla 20,5 milijarde EUR ali slabih 30 odstotkov vseh posojil EIB. Za banko so podnebni ukrepi – tako blažitev podnebnih sprememb kot prilagajanje nanje – najvišje prednostno področje delovanja.

Posojilne dejavnosti banke na področju podnebnih ukrepov v celoti podpirajo cilj "zelene rasti", ki je srž strategije Evropa 2020. Pri financiranju ukrepov za podnebne spremembe se EIB osredotoča tako na naložbe v nizkoogljične tehnologije, ki zmanjšujejo izpuste toplogrednih plinov, kot tudi na projekte povečevanja odpornosti na podnebne spremembe, ki izboljšujejo prilagajanje vplivom podnebnih sprememb. Banka financira dejavnosti blažitve in prilagajanja v okviru svojih sektorskih posojilnih politik, zlasti s področja energetike, prometa, voda in odpadnih voda, trdnih odpadkov, gozdarstva ter raziskav, razvoja in inovacij.

Vključevanje podnebnih ukrepov v druge politike

Podnebni ukrepi se vedno bolj vključujejo v posojilne dejavnosti EIB, kar pomeni, da se vse financiranje EIB prilagaja njeni strategiji na področju podnebnih ukrepov. V praksi to pomeni, da podnebni vidiki postopoma postajajo element vseh poslov EIB in so že sestavni del njenih notranjih procesov.

Pri ocenjevanju projektov, ki lahko vplivajo na podnebne spremembe, banka zagotovi, da vključujejo in izpolnjujejo zahteve evropskih in mednarodno sprejetih podnebnih politik, uporabljajo najboljšo razpoložljivo tehnologijo, v fazi izvedbe in delovanja pa podpirajo nizkoogljično in na podnebne spremembe odporno rast. Banka je zasnovala lastno metodologijo, s katero meri izpuste toplogrednih plinov v financiranih projektih in ocenjuje njihovo sposobnost ustvarjanja tako imenovanih emisijskih ali ogljičnih dobropisov (*carbon credits*).

Geotermalni kompleks Hellisheidi, Islandija

EIB v vsak projekt financiranja vključuje vidike svoje podnebne strategije.

Pri presoji projektov v ranljivih sektorjih preveri upoštevanje dejavnikov tveganja za podnebne spremembe v projektnem ciklu. Banka je vidike prilagajanja podnebnim spremembam vključila tudi v vrsto sektorskih posojilnih politik in financira prilagoditvene projekte, zlasti v vodnem sektorju. Ta pristop širi na svoj celoten portfelj. Nosilec projektov iz javnega in zasebnega sektorja lahko pomaga pripraviti in financirati projekte blažitve in prilagajanja s programi tehnične pomoči. Z njimi spodbuja najboljšo prakso, daje ustrezne usmeritve na podlagi politik in zagotavlja neškodljivo povečevanje zmogljivosti.

Sodelovanje s svetom

EIB pri tem ni sama. Podnebne spremembe so vseh svetoven problem in tako se je treba nanje tudi odzvati. Banka tesno sodeluje z drugimi ustanovami EU, vladami držav članic EU in partnerskih držav ter drugimi mednarodnimi ali dvostranskimi finančnimi ustanovami. S svojo podporo podnebnim vlaganjem znotraj in zunaj Evrope deluje kot katalizator in izkušena partnerica. Sofinancira nizkoogljične in na podnebne spremembe odporne projekte v zasebnem in javnem sektorju, prejemnikom pa lahko pomaga čim boljše izkoristiti dodeljena sredstva.

S pobudo ELENA (*European Local Energy Assistance* ali Lokalna evropska pomoč za energetske projekte) banka in Evropska komisija pomagata pri pripravi obsežnih naložb v trajnostno energijo v mestih in regijah. Dasos Timberland Fund, Marguerite Fund in DIF Rene-

wable Energy Fund so trije iz vrste skladov, ki so ustanovljeni skupaj z drugimi ustanovami in zasebnim sektorjem ter zagotavljajo kapitalske naložbe v obnovljivo energijo, energetske učinkovitost in gozdarstvo. Globalni sklad za energetske učinkovitost in obnovljivo energijo (*Global Energy Efficiency and Renewable Energy Fund*, GEEREF) se osredotoča na naložbe v obnovljivo energijo in energetske učinkovitost. Deluje zlasti preko skladov za trajnostno energetske infrastrukturo v državah v razvoju in gospodarstvih v prehodu. Svetuje mu skupina EIB, podpirajo pa EU, Nemčija in Norveška ter vlagatelji z nastajajočih trgov. Poleg tega je EIB vse sklade za ogljik ustanovila v sodelovanju z drugimi nacionalnimi ali mednarodnimi finančnimi ustanovami. To je samo nekaj primerov pobud EIB, ki jih na področju podnebnih sprememb izvaja skupaj z drugimi evropskimi in mednarodnimi partnerji.

Vlagamo v obnovljive vire in učinkovito rabo energije

Naložbe v obnovljivo energijo in energetska učinkovitost so v središču posojanja EIB v energetskega sektorju, saj prispevajo k večji trajnosti, konkurenčnosti in zanesljivosti oskrbe z energijo v Evropi.

Naložbe v obnovljivo energijo in energetska učinkovitost so najboljša pomoč, ki jo banka lahko nudi Evropski uniji pri izpolnjevanju energetskih in podnebnihih ciljev do leta 2020. Ti cilji so: 20-odstotno zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v primerjavi z letom 1990, 20-odstotni delež obnovljive energije v končni porabi energije in 20-odstotno povečanje energetske učinkovitosti.

Obnovljiva energija

Posojila EIB za obnovljivo energijo so se v zadnjih nekaj letih izredno povečala in v letu 2010 dosegla 6,2 milijarde EUR. Delež posojil za obnovljivo energijo v celotnem energetskega portfelju EIB je porasel z manj kot 10 odstotkov v letu 2006 na skoraj 30 odstotkov v letu 2009 in 34 odstotkov v letu 2010. Banka je večino sredstev namenila projektom izkoriščanja vetra in sonca za proizvodnjo električne energije.

Med naložbami, ki jih je EIB podprla v letu 2010, je bil tudi naložbeni program Enel Green Power (EGP) v Italiji. Z izgradnjo majhnih ali srednje velikih vetrnih in fotovoltaičnih elektrarn na 50 lokacijah po vsej Italiji, večinoma na jugu, bo pridobljenih dodatnih 840 MW zmogljivosti iz obnovljivih energetskih virov. Skupni strošek triletnega naložbenega programa EGP bo okrog 1,26 milijarde EUR, skoraj polovico bo pokrila EIB.

Posojila EIB za obnovljivo energijo so se izredno povečala.

Eolicas de Mougueiras, Portugalska

Naložbe v vetrne elektrarne na morju se v EU naglo povečujejo. V letu 2010 je EIB posodila 450 milijonov EUR za izgradnjo druge in tretje faze vetrne elektrarne na morju Thornton Bank, ki je umeščena okrog 30 km od belgijske obale v Severnem morju. Gradnja bo potekala od leta 2011 do 2013, v projektu pa bodo na morju prvič uporabljene vetrne turbine z zmogljivostjo 6 MW. Skupna zmogljivost 48 turbin bo znašala 295 MW, celotna zmogljivost vetrne elektrarne pa kar 325 MW – dovolj, da bo z električno energijo preskrbela 600 000 prebivalcev in preprečila izpust 450 000 ton ogljikovega dioksida na leto. Posojilo EIB je bilo del svežnja brezregresnega financiranja, težkega 1,3 milijarde EUR, v katerem sta sodelovali tudi dve kreditni agenciji in sedem poslovnih bank. Revija *Project Finance International* je finančni sveženj pozdravila z nazivom »posel leta na področju obnovljive energije«.

Energetska učinkovitost

Posojila EIB za energetska učinkovitost so se v obdobju od leta 2008 do 2009 podvojila in dosegla

1,5 milijarde EUR, v letu 2010 pa so še rasla in dosegla 2,3 milijarde EUR. Tudi sicer banka vključuje vidike energetske učinkovitosti v presojo vseh projektov.

EIB je v letu 2010 podprla občino Bukarešta s posojilom v vrednosti 70 milijonov EUR. Namenjeno je financiranju energetske sanacije večnadstropnih stanovanjskih stavb v romunski prestolnici. Sredstva bodo Bukarešti pomagala za okrog 50 odstotkov zmanjšati energetske porabe stavb, vključenih v projekt toplotne sanacije. Ko bo program v celoti izveden, bodo letni energetski prihranki znašali okrog 160 GWh.

ELENA, skupna pobuda EIB in Evropske komisije, pomaga lokalnim oblastem pri pripravi projektov energetske učinkovitosti ali obnovljive energije. Je na dobri poti, da v naslednjih letih za te naložbe zagotovi več kot 2 milijardi EUR. Pri tem je orala ledino provinca Barcelona, saj je opravila pripravljalo delo za 500 milijonov EUR vreden program, ki zajema namestitev solarnih plošč na strehe javnih stavb, učinkovitejšo rabo energije s prihranki do 280 GWh na leto in zmanjšanje izpustov CO₂ za ekvivalent 170 000 do 200 000 ton CO₂.

Fotovoltaična elektrarna Sunray Montalto di Castro

V kraju Montalto di Castro v Italiji je banka s posojilom 98 milijonov EUR financirala gradnjo in delovanje dveh fotovoltaičnih elektrarn. Elektrarni uporabljata poseben sledilni sistem, ki med dnevom sledi soncu in proizvede do 25 odstotkov več energije kot fiksni sistemi. Vlaganja v obnovljivo energijo se financirajo z obveznicami, ki jih je izdal nosilec projektov preko družbe s posebnim namenom. EIB je dejavno sodelovala pri oblikovanju posla in odkupila polovico obveznic, zato velja za ključnega financerja. Projekt že ima izjemno močan predstavitevni učinek na institucionalne vlagatelje. Revija *Project Finance International* je posel pozdravila z nazivom "obvezniški posel leta".

Fotovoltaična elektrarna Sunray Montalto di Castro, Italija

Financiramo zmanjševanje izpustov in shranjevanje ogljika

Pobude za financiranje na področju izpustov ogljika so eden od načinov, kako EIB odgovarja na izzive podnebnih sprememb.

Industrijske države so leta 1997 podpisale Kjotski protokol in se zavezale, da bodo zmanjšale izpuste toplogrednih plinov. Ciljne ravni izpustov lahko dosežejo tudi s financiranjem zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov kje drugje po svetu. To je vodilo v oblikovanje trga z ogljičnimi ali emisijskimi dobropisi (*carbon credit*), na katerem je mogoče trgovati z emisijskimi pravicami za toplogredne pline, leta 2005 pa tudi do oblikovanja evropskega sistema trgovanja z emisijami. EU se je v letu 2008 zavezala, da bo toplogredne izpuste do leta 2020 zmanjšala za 20 odstotkov glede na leto 1990.

Vloga EIB pri financiranju zmanjševanja izpustov ogljika

Banka je oblikovala vrsto tržno zasnovanih instrumentov, s katerimi spodbuja trgovanje z emisijami v sodelovanju z drugimi javnimi ali zasebnimi finančnimi ustanovami na državni ali mednarodni ravni. S tem, ko aktivno sodeluje v skladih za ogljik (*carbon fund*), spodbuja uporabo tako javnega kot tudi zasebnega kapitala v podporo nizkoogljicnim projektom.

Skladi za ogljik, ki jih sosponsorira EIB, se zlasti osredotočajo na manj razvita področja trga ogljika. Ti skladi odkupujejo ogljične dobropise, ustvarjene v ekoloških naložbah, ter jih prodajajo državam in podjetjem, ki jih potrebujejo, da bi dosegla ciljne ravni izpustov. Tako jim pomagajo izpolniti zahteve EU in mednarodne zahteve, zlasti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami in mednarodnih sporazumov. Skladi poleg tega podpirajo gospodarstva v prehodu in razvoju, tako da jim pomagajo pridobivati finančna sredstva za naložbe v nizkoogljicne tehnologije.

Elektrarna v obliki solarnega stolpa, Solucar, Španija

Skladi za ogljik, ki jih podpira EIB, imajo posebej prilagojene cilje, strukture, regionalno naravnost in udeležence, da lahko širijo trg ogljika in na njem dopolnjujejo udeležence iz zasebnega sektorja, ne pa jih z njega izrivajo. Pobude EIB v obliki skladov za ogljik tudi nakazujejo prihodnja tržna gibanja in krepijo zaupanje v ureditveni okvir, zlasti za obdobje po letu 2012, ko se izteče Kjotski protokol. Banka tako pomaga podpirati projekte in trge, ki sicer ne bi bili tako razviti.

EIB sosponsorira sklade za ogljik

Večstranski sklad za ogljične dobropise (*Multilateral Carbon Credit Fund*, MCCF) sta oblikovali EIB in EBRD, da bi pripomogli k razvoju trga ogljika v državah od srednje in vzhodne Evrope pa vse do srednje Azije. Tem državam pomagata izpolniti obvezne in prostovoljne cilje glede zmanjšanja izpustov. Znesek 208,5 milijona EUR, ki ga je zbral MCCF, je predvsem namenjen ogljičnim dobropisom, ustvarjenim s projekti, pa tudi shemam »zelenih naložb«.

Prva tranša skupnega programa za nakup ogljika EIB-KfW (*EIB-KfW Carbon Purchase Programme*) je namenjena kot pomoč majhnim in srednjim podjetjem pri izpolnjevanju zahtev sistema EU za trgovanje z emisijami. Druga tranša programa podpira projekte v najrevnejših in najmanj razvitih državah, zajema pa tako kjotske kot tudi pokjotske emisijske dobropise. Skupni proračun obeh tranš je okrog 190 milijonov EUR.

Sklad za ogljik po letu 2012, *Post-2012 Carbon Fund*, je pobuda, ki jo je EIB zasnovala skupaj s štirimi drugimi javnimi finančnimi ustanovami. Okrepil naj bi zaupanje v vzpostavitev ureditve v času po Kjotskem protokolu. Proračun sklada, ki je prvi takšne vrste, znaša 125 milijonov EUR. Z odkupovanjem ogljičnih dobropisov, ki bodo ustvarjeni z uporabo vetrne energije, izboljšanjem gospodarjenja z odpadki in tehnologijami energetske učinkovitosti, je že prispeval k razvoju več projektov v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki.

Ogljični dobropisi iz Estonije in Litve

Večstranski sklad EBRD-EIB (Multilateral Carbon Credit Fund) se je v letu 2010 dogovoril za odkup ogljičnih dobropisov od skupine vetrnih elektrarn, ki jih upravlja OÜ Nelja Energia. Gre za družbo, ki se ukvarja z obnovljivo energijo in je v popolni lasti Fre-energy AS, vodilnega estonskega vlagatelja v obnovljivo energijo v vzhodni Evropi. V okviru tega dogovora bo MCCF odkupoval ogljične dobropise šestih vetrnih elektrarn v Estoniji in Litvi s skupno zmogljivostjo 76 MW.

V sodelovanju s Svetovno banko je EIB ustanovila sklad *Carbon Fund for Europe* (CFE), ki je namenjen državam članicam EU in zasebnemu sektorju v Evropi. S 50 milijoni EUR kapitala sklad odkupuje emisijske dobropise iz upravičenih projektov v okviru prožnih mehanizmov Kjotskega protokola, ki so sprejemljivi za sistem EU za trgovanje z emisijami. CFE lahko vloži

do 20 odstotkov kapitala tudi v tako imenovane »sHEME zelenih naložb« (Green Investment Schemes).

Fonds Capital Carbone Maroc, prvi sklad za ogljik v francosko govoreči Afriki in prvi nacionalni sklad, ki ga je soustanovila EIB, podpira projekte v okviru mehanizma čistega razvoja (CDM) z odkupovanjem ogljičnih dobropisov v obdobju 2008–2017. Vrednost sklada je 300 milijonov MAD (več kot 26 milijonov EUR).

Zajemanje in shranjevanje ogljika

EIB tesno sodeluje z Evropsko komisijo pri podpori mehanizmom za predstavitvene programe projektov zajemanja in shranjevanja ogljika v Evropi in drugod.

V letu 2010 sta začeli EIB in Komisija sodelovati pri izvedbi največjega naložbenega programa v predstavitvene projekte nizkoogljicne tehnologije in obno-

vljive energije. Pobuda, znana kot NER300, bo znatno finančno podprla najmanj osem projektov s tehnologijami zajemanja in shranjevanja ogljika ter najmanj 34 projektov, povezanih z inovativnimi tehnologijami izkoriščanja obnovljivih virov energije. Okrepila naj bi razvoj nizkoogljicnega gospodarstva v Evropi, ustvarila nova »zelena« delovna mesta in prispevala k doseganju visoko zastavljenih ciljev EU s področja podnebnih sprememb.

Prvi razpis za zbiranje predlogov, ki je bil objavljen novembra, pomeni začetek izvajanja pobude NER300. Pobuda se tako imenuje zato, ker bo financirana s prodajo 300 milijonov emisijskih kuponov, prihranjenih za nove udeležence sistema EU za trgovanje z emisijami (*New Entrants Reserve* ali NER). Po trenutnih tržnih cenah emisijskih kuponov je pobuda vredna približno 4,5 milijarde EUR in je tako najboljše program te vrste na svetu, ki bo zaradi svojega vzvodnega učinka lahko podprl najmanj 9 milijard naložb.

Skladi za ogljik EIB krepijo zaupanje v ureditveni okvir.

Projekt Helios Bay v Novi Kaledoniji, Francija

Mesta spreminjamo v trajnostna

V osrčju podnebnih ukrepov so dejavnosti za bolj trajnostna in bolj zelena mesta.

Most Oresund med Dansko in Švedsko

EIB je v letu 2010 posodila 14,7 milijarde EUR za naložbe v mestno obnovo, mestni promet in bolnišnice, ki naj bi povečale trajnostno naravo mest.

JESSICA za mesta

Trajnostni razvoj mestnih območij je ključni cilj pobude JESSICA, Skupne evropske podpore za trajnostne naložbe v mestna območja, ki sta jo zasnovali Evropska komisija in Evropska investicijska banka v sodelovanju z Razvojno banko Sveta Evrope. JESSICA daje državam članicam možnost, da del nepovratnih sredstev iz strukturnih skladov porabijo za vračljive naložbe v projekte, ki so del celovitih načrtov za trajnostni razvoj mestnih območij. Takšne naložbe imajo lahko obliko kapitalske udeležbe, posojil ali jamstev,

projektom pa se zagotovijo preko skladov za razvoj mestnih območij ali holdinških skladov.

Do konca leta 2010 je bilo s 15 holdinškimi skladi podpisanih za več kot 1,5 milijarde EUR pogodb. Eden od njih je holdinški sklad, ustanovljen v Grčiji: pogodba za 258 milijonov EUR je bila podpisana z ministrstvom za gospodarstvo, ki bo skupaj z EIB in grškimi občinami ugotavljalo, kateri mestni projekti so upravičeni do teh sredstev. Na Škotskem bo sklad v okviru pobude JESSICA vložil 50 milijonov GBP v obnovo poslovnih in prometnih vozlišč ter v »zeleno« stanovanjske projekte. Projekt zajema prenovo opuščenih območij in s tem pridobitev novih poslovnih prostorov, območja brezžične tehnologije, zeleno energijo za socialna stanovanja in učinkovitejše prometne sheme. Litva je v letu 2010 postala prva država, kjer so bila sredstva iz pobude JESSICA razdeljena posrednikom in nato dodeljena posameznim projektom mestne prenove.

Čisti prevoz

Za trajnostna mesta je bistven okolju prijazen javni prevoz. Naložbe v javni prevoz spodbujajo prehod z zasebnih na javna prevozna sredstva in zmanjšujejo prometne zastoje, s tem pa izboljšujejo kakovost zraka in zmanjšujejo obremenitev s hrupom, koristijo pa tudi pri spopadanju s podnebnimi spremembami, saj povečujejo energetske učinkovitost in omejujejo izpuste toplogrednih plinov. Posojila EIB za projekte javnega prevoza v Evropski uniji so v letu 2010 dosegla 8,5 milijarde EUR.

Za trajnostna mesta je bistven okolju prijazen javni prevoz.

V Stockholmu se bo z letom 2017 podvojila zmogljivost vlakov, ki prevažajo dnevne migrante, zahvaljujoč gradnji nove podzemne železniške proge, ki jo delno financira EIB. Banka je v okviru tega projekta zagotovila 600 milijonov EUR za Citybanan, predor pod zgodovinskim središčem Stockholma. V projektu bosta poleg šestkilometrskega predora zgrajeni še dve podzemni postaji in železniški most. Sproščene bodo zmogljivosti obstoječe železniške proge skozi mesto, kar bo omogočilo povečanje regionalnega in državnega železniškega prometa. Javni prevoz bo postal privlačnejši, kar bo dnevne migrante spodbudilo, da cestni prevoz zamenjajo z železniškim in s tem pomembno koristijo okolju. Citybanan je tudi prednostni projekt v okviru vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in del sheme »Nordijski trikotnik«, ki zajema posodobitev cestne, železniške in pomorske infrastrukture na Finskem in Švedskem.

Naložbe v mestni prevoz in železnice, ki jih financira EIB, pa niso omejene samo na države članice EU. V Vietnamu, na primer, je banka zagotovila dve posojili, ki skupaj znašata 223 milijonov EUR in financirata projekte podzemne železnice v mestih Hanoi in Ho Ši Min. Sistemi javnega prevoza obeh mest prispeva-

jo k zmanjševanju onesnaženosti in porabe goriv, saj zagotavljajo zanesljive, hitre in okolju prijazne železniške storitve v smereh, kjer je v preteklosti potekal samo cestni promet. Tako se bo za mnoge izboljšala mobilnost, prometni zastoji pa zmanjšali. EIB je doslej financirala približno 80 projektov podzemne železnice v Evropski uniji in deset zunaj nje.

Odpadki kot priložnost

V EU-27 vsak človek na leto proizvede povprečno 525 kg trdnih komunalnih odpadkov. Po eni strani neustrezno ravnanje z odpadki neposredno negativno vpliva na kakovost življenja, javnega zdravja, okolja in na podnebne spremembe. Po drugi strani pa lahko odpadki pomenijo tudi izgubo možnih koristnih virov v obliki materialov in energije, katerih ponovna raba, recikliranje in predelava lahko imajo pomembne neto koristi. Ravnanje s trdnimi odpadki tako ni le okoljevarstven in zdravstven izziv, temveč je tudi »zelena« gospodarska priložnost. Banka s posojili podpira preprečevanje nastajanja odpadkov, njihovo ponovno rabo in kapitalske naložbe v objekte za čiščenje preostanka odpadkov, ki nastane po začetnem recikliranju, na primer v sežigalnici (kjer iz odpadkov pridobivajo energijo), mehanske ali biološke čistilne naprave kot tudi objekte za obdelavo ločeno zbranih odpadkov. EIB je v letu 2010 za take projekte zagotovila skupno 89 milijonov EUR posojil.

Električna vozila Renault, Francija

Sklad GINKGO, Luksemburg

Lokalne oblasti potrebujejo alternativne vire financiranja, da bi lahko pokrile visoke stroške, povezane s čiščenjem onesnaženih predelov. V letu 2010 je EIB vložila 15,6 milijona EUR v sklad zasebnega kapitala GINKGO, ki je registriran v Luksemburgu. Sklad vlaga v nakup degradiranih območij v Franciji in Belgiji, ki jih očisti in nato proda ali pa na njih najprej postavi energetske učinkovite stanovanjske enote, pisarne in poslovne zgradbe.

V Lahtiju na Finskem je EIB posodila 75 milijonov EUR za občinsko energetska podjetje Lahti Energy, ki bo s tem zgradilo enega najsodobnejših obratov na svetu za pretvarjanje odpadkov v toplotno in električno energijo. Lahti Energy je mednarodno središče odličnosti za tehnologijo soproizvodnje toplote in elektrike, ki s pridom izkorišča toploto in jo posreduje v omrežja daljinskega ogrevanja. Novi obrat bo kot gorivo uporabljal odpadke podjetij in gospodinjstev v Lahtiju in Helsinkih, tako da bo s predelavo 250 000 ton odpadkov na leto proizvedel 90 MW toplote in 50 MW električne energije. To je občutno več kot v obstoječih obratih, zahvaljujoč novemu procesu uplinjanja in sežiganja pri visokih temperaturah in visokem parnem tlaku.

Zdravje v mestih

EIB je v letu 2010 skupaj posodila 2,7 milijarde EUR za 14 mestnih bolnišnic v EU. S temi sredstvi izboljšuje družbeno in mestno okolje ter prispeva k trajnostnim skupnostim. Posojila EIB pomagajo zagotoviti najsodobnejše zdravstvo v okviru projektov, ki prispevajo k lokalnemu gospodarstvu in prenovi mest. Te bolnišnice imajo pogosto tudi raziskovalna središča, povezana z univerzami.

EIB je univerzi v Leuvnu in njeni univerzitetni bolnišnici posodila približno 325 milijonov EUR za gradnjo in dokončanje novega središča za zdravstvene študije Gasthuisberg. To bo vrhunsko medicinsko in univerzitetno središče, ki bo združevalo bolnišnico za akutna stanja, izobraževanje in raziskave na enem mestu v Leuvnu.

Prilagajamo se podnebnim spremembam

Integrirano upravljanje vodnih virov in prilagajanje podnebnim spremembam sta ključna cilja, ki si ju je EIB kot največja svetovna posojilodajalka v vodnem sektorju določila za prihodnje posojilne posle.

Vse pogostejši ekstremni vremenski pojavi resno vplivajo na razpoložljivost in kakovost sladkovodnih virov, saj povzročajo z vodo povezane naravne nesreče – med njimi suše in poplave. Vnaprejšnje in preprečevalno prilagajanje posledicam podnebnih sprememb je učinkovitejše in cenejše kot prisilni nujni ukrepi v zadnjem hipu. Zato so projekti, ki jih banka financira v vodnem sektorju, namenjeni ohranjanju sladkovodnih virov, trajnostnemu upravljanju z vodami, zaščiti morskih in obalnih območij ter drugim prilagoditvenim ukrepom.

V letu 2010 se je EIB pridružila globalnemu zavezništvu za vode in prilagoditvene ukrepe (*Global Water and Adaptation Action Alliance*), mreži finančnih ustanov, komunalnih podjetij, združenj, raziskovalnih institutov in nevladnih organizacij.

Po svetu

Večina sedanjih prilagoditvenih projektov, ki jih financira EIB, je umeščeni znotraj Evropske unije. V letu 2010 je banka posodila 20 milijonov EUR za razširitev kanalizacijskega in drenažnega sistema v širšem območju Limassola na Cipru, kar je zajemalo gradnjo zbiralnikov za odvodnjavanje padavinske vode.

V Rusiji je EIB skupaj z NIB (Nordijsko investicijsko banko), EBRD in IFC financirala gradnjo protipoplavne pregrade v St. Petersburgu. Ta 25-kilometrsko mobilna pregrada ob ustju reke Neve varuje mesto St. Petersburg in njegovih pet milijonov prebivalcev. Namenjena je spopadanju z grožnjo velikih poplav, ki mesto pestijo že od njegove ustanovitve, pogoste-

Povezovanje vodnih in sanitarnih strategij povečuje odpornost na podnebne spremembe.

Jugozahodna čistilna naprava v St. Petersburgu, Rusija

je pa v zadnjih desetletjih. Skupna vrednost naložbe v eno največjih protipoplavnih konstrukcij na svetu je dobrih 500 milijonov EUR. EIB zagotavlja tudi svetovanje o tehničnih, operativnih in okoljskih vidikih projekta.

V tesnem sodelovanju z Evropsko komisijo in drugimi finančnimi ustanovami banka financira tudi prilagoditvene projekte, umeščene v nastajajočih gospodarstvih ali gospodarstvih v razvoju po vsem svetu. V letu 2010 je EIB sodelovala s programom Združenih narodov za naselja UN-HABITAT pri pripravi regionalnega projekta za države ob Viktorijinem jezeru – Burundi, Kenijo, Ruando, Tanzanijo in Ugando. Povezovanje vodnih in sanitarnih strategij naj bi povečalo odpornost na podnebne spremembe v tem občutljivem območju ter ohranilo pomembno funkcijo jezera, ki je hkrati življenjski prostor in vodni vir prihodnosti. Banka že financira dela na področju vodne in sanitarne ureditve v glavnem mestu Ugande, Kampali, nova posojila pa načrtuje za prilagoditvene projekte v Mwanzi v Tanzaniji in Kisumu v Keniji.

Svet je naš partner

Rudnik titana Moma
Titanium, Mozambik

- ↳ Države kandidatke in možne države kandidatke
- ↳ Sredozemske države
- ↳ Vzhodne partnerske države
- ↳ Afriške, karibske in pacifiške države, čezmorske države in ozemlja ter Južna Afrika
- ↳ Azija in Latinska Amerika
- ↳ Države srednje Azije

Vetrna elektrarna, Maroko

EIB je zagotovila 8,8 milijarde EUR posojil zunaj Evropske unije, kar je znatna finančna podpora za projekte v partnerskih državah EU.

Banka izvaja večino poslov financiranja zunaj Unije z jamstvom, ki ga zagotavlja proračun EU in je opredeljen v tako imenovanih zunanjih mandatih za dejavnosti EIB v različnih območjih sveta. Pri tem tesno sodeluje z drugimi ustanovami EU, vladami držav članic in partnerskih držav EU ter drugimi mednarodnimi in dvostranskimi finančnimi ustanovami, po vsem svetu pa ima že dolgoletne odnose z gospodarskim sektorjem.

EIB je v letu 2010 obdržala posojilno dejavnost na visoki ravni v vseh regijah, obenem pa je postopoma opuščala dodatne ukrepe, ki so bili potrebni zaradi gospodarske in finančne krize. Ostaja največja mednarodna financerka v državah kandidatkah in možnih

državah kandidatkah. Posojanje je v sredozemskih državah zopet doseglo rekordno raven 2,6 milijarde EUR, v vzhodnih partnerskih državah pa se je skoraj potrojilo in doseglo 631 milijonov EUR. Posojila afriškim, karibskim in pacifiškim (AKP) državam so dobila zagon z obnovo mandata, zavarovanega z jamstvom držav članic. Banka je za 50 odstotkov povečala tudi financiranje podnebnih ukrepov v okviru sklada za trajnostno energijo in zanesljivo energetska oskrbo (*Facility for Energy Sustainability and Security of Supply*), ki podpira projekte v sosednjih državah EU, državah AKP in Južni Afriki kot tudi Aziji in Latinski Ameriki.

Oblikujemo prihodnje dejavnosti EIB zunaj Unije

Neodvisni odbor modrecev je pod predsedovanjem nekdanjega direktorja Mednarodnega denarnega sklada Michela Camdessus izvedel vmesni pregled bankinih dejavnosti zunaj EU in ocenjevalno poroči-

lo predstavil na začetku leta 2010. Na njegovi osnovi je Evropska komisija pozneje med drugim predlagala neobvezen mandat za boj proti podnebnim spremembam v višini 2 milijard EUR. Komisija je poleg tega predlagala, da se sedanji sistem regionalnih ciljev za posle v sklopu jamstva EU nadomesti s horizontalnimi cilji, večji poudarek pa se nameni razvojnemu vidiku financiranja EIB. Komisija je nadalje predlagala, da se sproži zunanji mandat EIB za Libijo, Irak in Kambodžo. O predlogih sta Evropski parlament in Svet razpravljala vse leto 2010. Končna odločitev se pričakuje v letu 2011.

Poleg vmesnega pregleda zunanjih mandatov je bil v letu 2010 pregledan tudi Sporazum iz Cotonouja, ki je osnova za dejavnosti banke v državah AKP. Banka je razvojna partnerica regije AKP že dobra štiri desetletja in je v tem času več kot 1 000 projektom v 70 državah zagotovila okrog 12,5 milijarde EUR posojil. Obnovljeni mandat banki omogoča, da razširi dejavnost na podsaharsko Afriko, hkrati pa prvič priznava podnebne spremembe kot ključne za partnerstvo med EU in AKP.

Čeprav se banka v posameznih regijah sveta posveča posebnim ciljem, pa se mnoge države, s katerimi sodeluje zunaj meja EU, soočajo s podobnimi izzivi, namreč z zadovoljevanjem infrastrukturnih potreb, pripravljanjem temeljev za trajnostno rast in bojem proti podnebnim spremembam.

Države kandidatke in možne države kandidatke

EIB zagotavlja posojila in jamstva državam kandidatkam za vstop v EU (Hrvaški, Turčiji, Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji ter Črni gori in Islandiji) in možnim državam kandidatkam (Albaniji, Bosni in Hercegovini, Srbiji in Kosovu v skladu z Resolucijo Varnostnega sveta Združenih narodov 1244 iz leta 1999). Osnova za njene dejavnosti v teh državah sta zunanji posojilni mandat, ki ji ga je podelila Evropska unija, in njen lastni predpristopni sklad (*Pre-Accession Facility*).

Skupni obseg posojil na zahodnem Balkanu je v letu 2010 dosegel 1,4 milijarde EUR. EIB je v tej regiji največja mednarodna financerka. Skupna posojila od leta 2001, ko je banka ponovno vzpostavila dejavnost na tem območju, so znašala 7,3 milijarde EUR. S 690 milijoni EUR je Srbija največja prejemnica finančnih sredstev EIB na zahodnem Balkanu. Velik del teh sredstev je bil porabljen za dokončanje vseevropskih omrežij. Novembra 2010 je EIB slovesno odprla tudi prvo regionalno predstavništvo v Beogradu.

EIB je največja mednarodna financerka na zahodnem Balkanu.

Države kandidatke in možne države kandidatke

Finančna sredstva, zagotovljena v letu 2010
(v milijonih EUR)

	Znesek	od tega tvegani kapital
Turčija	1 935	30
Srbija	690	
Hrvaška	511	
Bosna in Hercegovina	72	
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	52	
Albanija	51	
Črna gora	49	
Skupaj	3 360	30

Sredozemske države

Finančna sredstva, zagotovljena v letu 2010 (v milijonih EUR)	Znesek	od tega tvegani kapital
Egipt	906	
Alžirija	500	
Tunizija	498	
Maroko	420	
Sirija	185	10
Regionalna posojila	31	7
Libanon	7	
Gaza – Zahodni breg	5	5
Skupaj	2 552	22

V letu 2010 so nova posojila EIB v Turčiji znašala 1,9 milijarde EUR. Gonilo njene dejavnosti je bila predvsem potreba po premagovanju svetovne gospodarske in finančne krize ter podpora pametni in trajnostni rasti. Banka vse od izbruha krize podpira turško gospodarstvo, zlasti s krepitvijo njenega sektorja majhnih in srednjih podjetij, kateremu je v letu 2010 prek posredniških bank namenila 910 milijonov EUR posojil.

Podpiramo gospodarski razvoj v Sredozemlju

EIB je znatno povečala podporo partnerskim državam v Sredozemlju prek Skrbniškega sklada FEMIP, ki je njena finančna veja v tej regiji in podpira evrosredozemske naložbe in partnerstva. S povečanjem obsega poslov na doslej najvišji znesek, to je 2,6 milijarde EUR v letu 2010, je FEMIP svojim sredozemskim partnerjem dokazal, da jim je sposoben pomagati pri posodabljanju njihovih javnih politik v luči globalne gospodarske krize, utrdil pa je tudi svoj položaj vodilnega razvojnega vlagatelja v Sredozemlju. Druge prednostne panoge so promet in voda, industrija in zasebne kapitalske naložbe kot tudi človeški kapital.

Od ustanovitve oktobra 2002 je FEMIP zagotovil več kot 12,7 milijarde EUR za podporo pri posodabljanju sredozemskih partnerskih držav ter pomoč pri

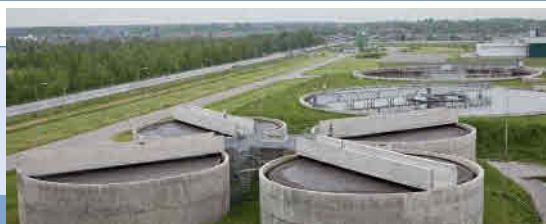
ustvarjanju in ohranjanju delovnih mest v regiji. Pomembna ostaja tudi podpora zasebnemu sektorju in pomeni 55 odstotkov vrednosti vseh sklenjenih pogodb. FEMIP pa ni samo povečeval posojil, temveč je s svojo dejavnostjo ustvarjal tudi veliko dodano vrednost, zlasti s celovitimi posli financiranja, kot so javno-zasebna partnerstva, projektno financiranje in posli z večjim tveganjem, kot ga običajno prevzema banka. V letu 2010 je okrog 74 odstotkov poslov v regiji (skupaj vrednih skoraj 1,9 milijarde EUR) sofinanciral s partnerskimi ustanovami in ustvaril pomembne sinergije. Posli tehnične pomoči so v letu 2010 dosegli 14,2 milijona EUR.

Pristanišče Tangier, Maroko

Rusija in vzhodne sosede

Finančna sredstva, zagotovljena v letu 2010 (v milijonih EUR)	Znesek
Ruska federacija	250
Moldavija	185
Gruzija	175
Ukrajina	16
Armenija	5
Skupaj	631

Vzhodne partnerske države

Posojila EIB v vzhodnih partnerskih državah so v letu 2010 dosegla 631 milijonov EUR, kar je skoraj trikrat več kot v letu 2009. Banka v tesnem sodelovanju z EBRD financira projekte v teh državah, in sicer v sklopu mandata za odobritev 3,7 milijarde EUR posojil v obdobju 2007–2013. Poleg mandata EU je EIB ustanovila še lasten sklad za vzhodne partnerske države (*Eastern Partner Facility*) vrednosti 1,5 milijarde EUR, s katerim na lastno tveganje zagotavlja posojila in jamstva za naložbe EU v teh državah. Polovico posojil v letu 2010 je odobrila v energetske sektorju, druga področja njenega delovanja pa so bila voda in promet, živilskopredelovalna industrija in kreditne linije za MSP. Decembra 2010 je banka uvedla nov skrbniški sklad za tehnično pomoč v vzhodnih partnerskih državah (*Eastern Partnership Technical Assistance Trust Fund*, EPTATF), ki naj bi povečal učinek poslov in pospešil uspešno izvedbo projektov v tej regiji.

Srednja Azija

Med državami srednje Azije, ki so upravičene do financiranja EIB (Kazahstan, Kirgizistan, Tadžikistan, Turkmenistan in Uzbekistan), je bil Kazahstan druga država, ki je v letu 2010 podpisala okvirni sporazum, po Tadžikistanu, ki je to storil v letu 2009. V presoji so trije projekti s skupno vrednostjo 328 milijonov EUR na področju vode, energetike in podnebnih ukrepov. Okvirni sporazum s Kirgizistanom bo banka predvidoma podpisala na začetku leta 2011, prizadeva pa si še za podpis okvirnih sporazumov s Turkmenistanom in Uzbekistanom.

Gradnja glavnega zbiralnika v St. Petersburgu, Rusija

Rudnik titana Moma Titanium, Mozambik

*Banka je razvojna partnerica regije
AKP že dobra štiri desetletja.*

Države AKP in Južna Afrika

V afriških, karibskih in pacifiških državah EIB običajno podpira pobude, ki spodbujajo razvoj zasebnega sektorja, na primer naložbe MSP, poudarek pa daje tudi veliki produktivni infrastrukturi, kot so projekti obnovljive energije, pobude za energetska učinkovitost in drugi projekti, ki se odzivajo na problematiko podnebnih sprememb. EIB skuša sredi gospodarske in finančne krize zagotoviti trdne naložbe, ki bodo koristile najrevnejšim in podprle trajnostni razvoj.

Sredstva za posle EIB zagotavljajo države članice EU iz svojih proračunov prek sklada za spodbujanje naložb (*Investment Facility*), pa tudi banka sama iz lastnih sredstev in na lastno tveganje. Posojila iz sklada so v letu 2010 dosegla 374 milijonov EUR, dodatnih 598 milijonov EUR pa je za projekte v državah AKP prispevala banka sama. V okviru ločenega mandata je posodila okrog 50 milijonov EUR za projekte v Južnoafriški republiki.

Afriške, karibske in pacifiške države (AKP), čezmorske države in ozemlja (ČDO) ter Južna Afrika

Finančna sredstva, zagotovljena v letu 2010 (v milijonih EUR)	Znesek	od tega tvegani kapital
Afrika	738	182
Zahod	279	82
Vzhod	260	40
Jug in Indijski ocean	145	5
Večregijska posojila	45	45
Osrednja in ekvatorska Afrika	10	10
Karibske države	48	7
Pacifiške države	9	9
Regijska posojila (AKP)	162	162
ČDO	15	15
Skupaj AKP-ČDO	972	374
Južna Afrika	50	

Azija in Latinska Amerika

Finančna sredstva, zagotovljena v letu 2010 (v milijonih EUR)	Znesek	
Latinska Amerika	499	
Brazilija	420	
Mehika	79	
Azija	723	
Kitajska	500	
Vietnam	223	
Skupaj	1 222	

Gospodarsko sodelovanje z Azijo in Latinsko Ameriko

EIB je v letu 2010 v Aziji in Latinski Ameriki (ALA) posodila okrog 1,2 milijarde EUR. Naložbe v Aziji so znašale približno 723 milijonov EUR, v Latinski Ameriki pa 499 milijonov EUR. V okviru zdajšnjega mandata lahko EIB državam v Aziji in Latinski Ameriki v obdo-

bju 2007–2013 posodi do 3,8 milijarde EUR. Posojila državam ALA so del strategije gospodarskega sodelovanja EU s temi regijami. Zato se banka osredotoča na podporo prisotnosti EU prek neposrednih tujih naložb ter prenosa tehnologije, strokovnega znanja in izkušenj, podpira pa tudi okoljske projekte, zlasti s področja podnebnih sprememb in zanesljivosti energetske oskrbe.

Podzemna železnica v Hanoiu, Vietnam

Novo okvirno posojilo za podnebne ukrepe na Kitajskem

Decembra 2010 je bila podpisana pogodba o novem okvirnem posojilu v višini 500 milijonov EUR za podnebne ukrepe na Kitajskem, po uspehu prvega, v letu 2007 podpisanega posojila. EIB tako še naprej pomaga državi pri boju proti podnebnim spremembam. Prvo posojilo v višini 500 milijonov EUR je pomagalo pri izvedbi številnih projektov, med drugim na področju pogozdovanja, vetrnih elektrarn, malih hidroelektrarn ter vlaganj v energetske učinkovitost in zmanjšanje onesnaževanja v industrijskih sektorjih. Gre za enega najbolj učinkovitih posojil EIB v smislu zmanjšanja toplogrednih izpustov, saj se bodo po dokončanju in zagonu projektov izpusti CO₂ vsako leto zmanjšali za približno 2 milijona ton.

Tesno sodelujemo z Evropsko komisijo in drugimi mednarodnimi finančnimi ustanovami

Odprti dnevi,
osmi evropski teden
regij in mest

Kot finančna ustanova Evropske unije je skupina EIB skupaj s proračunom EU eden od dveh virov financiranja za naložbe, ki podpirajo politike EU.

Za take dolgoročne produktivne naložbe imata posebne zasluge obe posebni vrsti financiranja – tako nepovratna sredstva kot tudi posojila. Skupne pobude, ki sta jih zasnovali skupina EIB in Komisija v sklopu sedanjega finančnega okvirja (2007–2013), so pokazale, kako je mogoče povezati oba instrumenta in tako povečati njun vzvodni učinek. Regionalna politika EU je eno od področij, kjer je to dobro vidno, isto pa velja tudi za področji inovacij in prometa.

Regionalna politika

Regionalna politika EU se usmerja na razlike med gospodarsko močnimi in šibkejšimi regijami ter skuša čim bolj uporabiti razpoložljive vire. Poudarja potrebo po usklajevanju finančnih instrumentov EU, posameznih držav in regij za spodbujanje regionalnega povezovanja. V tem smislu ima skupina EIB pomembno vlogo, kar kažejo tudi nove skupne pobude z Evropsko komisijo in državami članicami ali regijami.

Sedanje programsko obdobje 2007–2013 kohezijske politike EU daje Evropski investicijski banki in Evropskemu investicijskemu skladu pri načrtovanju in programiranju projektov pomembnejšo vlogo kot kdajkoli prej. Med drugim to vključuje tehnično pomoč pri pripravi projektov, ocenjevanje projektov ter finančni inženiring in spremljanje. Vrsta skupnih pobud, ki so neposredno povezane s kohezijsko politiko, kot so JASPERS, JESSICA, JEREMIE in JASMINE, prav tako pa tudi instrumenti na podlagi delitve tveganja, kot sta RSFF (sklad za financiranje na podlagi delitve tveganja) in LGTT (instrument posojilnih garancij za projekte vseevropskih prometnih omrežij), pokrivajo medsebojno dopolnjujoče se cilje EU in so zgled okrepljenega partnerstva s Komisijo.

Štiri pobude na J

Rezultat okrepljenega partnerstva so štiri pobude, ki se začenjajo na J: JASPERS, JESSICA, JEREMIE in JASMINE. Gre za skupne pobude, ki združujejo financiranje in kadre iz skupine EIB in Evropske komisije.

JASPERS je pobuda za skupno pomoč pri podpori projektov v evropskih regijah. Upravlja jo EIB, soprodirajo pa Evropska komisija, EBRD in KfW. JASPERS se osredotoča na pomoč državam, upravičenim do sredstev iz strukturnih skladov, pri pripravi dobrih infrastrukturnih projektov in jim pri tem ponuja tehnično pomoč.

Javni prevoz v Hamburgu, Nemčija

JESSICA je pobuda za skupno evropsko podporo za trajnostne naložbe v mestna območja. Ustanovile so jo EIB, Komisija in Razvojna banka Sveta Evrope. Uporablja mehanizme finančnega inženiringa za podporo naložbam v trajnostni razvoj mestnih območij. Pri tem sredstva iz strukturnih skladov uporablja za vračljivo in ponovno uporabljivo financiranje naložb, ki ustvarjajo prihodke.

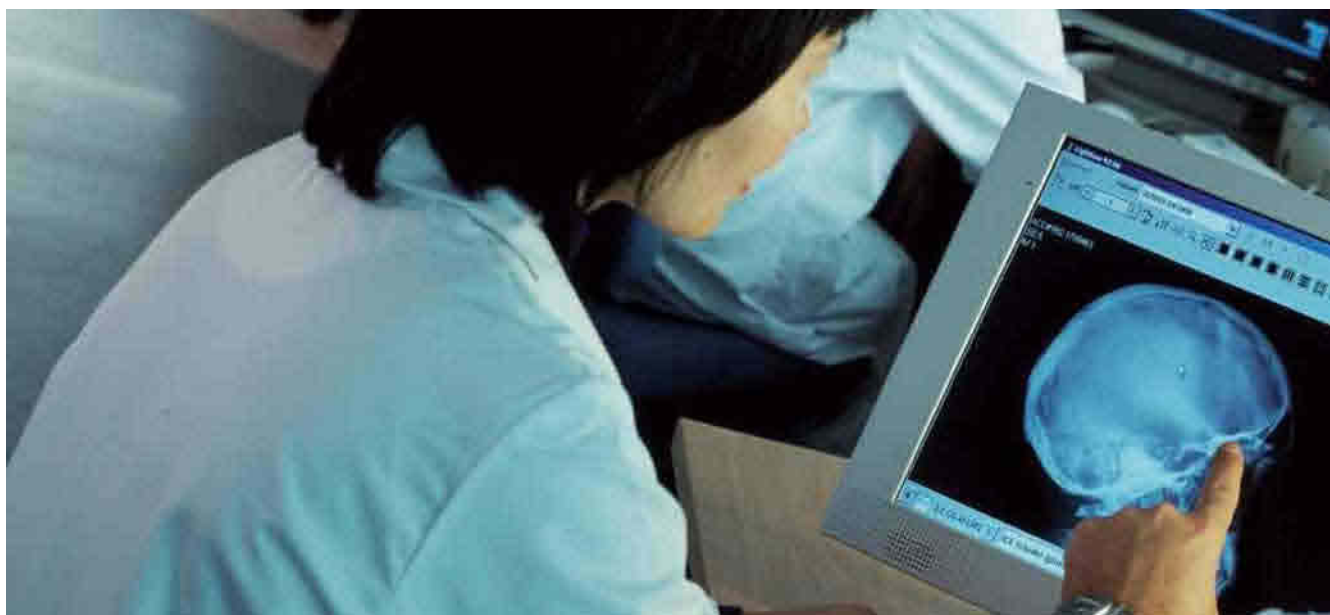
JEREMIE je pobuda za skupna evropska sredstva za mikro- do srednje velika podjetja. V medsebojnem sodelovanju Evropski investicijski sklad in Komisija omogočata nacionalnim in regionalnim oblastem, da uporabijo sredstva iz strukturnih skladov za izboljšanje dostopa MSP do finančnih sredstev in produktov finančnega inženiringa v regijah.

JASMINE je skupni ukrep za podporo mikrofinančnim institucijam v Evropi in se usmerja na mikrokredite. EIF je pooblaščen za upravljanje dela pobude, kar pomeni, da iz sredstev EIB zagotavlja finančno podporo ustanovam za mikrofinanciranje, iz sredstev Evropske komisije pa tudi tehnično pomoč.

Delitev tveganj za inovacije

EIB in Komisija sta sklad za financiranje na podlagi delitve tveganja (*Risk Sharing Finance Facility*, RSFF) ustanovili, da bi lahko financirali naložbe v raziskave, razvoj in inovacije, ki so bolj tvegane, a hkrati bolj donosne. Banka in Komisija (iz svojega sedmega okvirnega raziskovalnega programa) sta vanj prispevali po 1 milijardo EUR, tako da ima sklad 2 milijardi EUR namenskih sredstev. Na takšni podlagi bo banka v obdobju 2006–2013 lahko posodila okrog 10 milijard EUR za naložbe v vrhunske RRI, ki bodo skupaj znašale najmanj dvakrat toliko. Vmesni pregled, ki so ga v letu 2010 izvedli neodvisni strokovnjaki, je dal pozitivne zaključke ter priporočil razširitev in poglobitev uporabe instrumentov, podobnih RSFF.

Skupne pobude EIB in Komisije dose-gajo večji vzvodni učinek.

Raziskave, razvoj in inovacije v razvoju programske opreme in slikovne tehnike v zdravstvu, Belgija

Delitev tveganj naložb v promet

EIB in Komisija sta oblikovali instrument posojilnih garancij za projekte vseevropskih prometnih omrežij (LGTT – *Loan Guarantee Instrument for Trans-European Transport Network Projects*), da bi krili tveganje prometa, ki so mu izpostavljeni zasebni vlagatelji v take projekte. Instrument, ki ga obe ustanovi financirata v enaki meri, krije tveganje izpada prihodkov, povezano z majhnim obsegom prometa v kritični zgodnji fazi delovanja. V letu 2010 je bila izdana prva garancija LGTT v višini 70 milijonov EUR za projekt javno-zasebnega partnerstva, namenjen obnovi in posodobitvi avtoceste C-25 na severu Katalonije, za kar je EIB posodila 200 milijonov EUR.

Druge posebne dejavnosti v EU

ELENA, Lokalna evropska pomoč za energetske projekte (*European Local Energy Assistance*), je skupna pobuda tehnične pomoči EIB in Komisije. Sredstva iz pobude ELENA je mogoče uporabiti za progra-

me prestrukturiranja, poslovne načrte in energetske presoje, pripravo razpisnih postopkov in pogodb ter plačevanje izvedbenih enot posameznih projektov, torej za vse, kar je potrebno, da projekti trajnostne energije mest in regij postanejo primerni za financiranje EIB.

Naložbeni programi lahko zajemajo izboljšanje energetske učinkovitosti stavb ali cestne razsvetljave, vključitev obnovljivih virov energije v stavbe ali obnovo oziroma napeljavo sistemov daljinskega ogrevanja s sproizvodnjo toplotne in električne energije ali uporabo obnovljivih virov. V poštev pridejo tudi programi mestnega prevoza, kot je uvedba energetsko učinkovitih avtobusov in infrastrukture za vozila na alternativni pogon.

Program NER300 je Evropska komisija uvedla v letu 2010. Gre za največji program nepovratnih sredstev na svetu, ki podpira predstavitvene projekte zajemanja in shranjevanja ogljika ter tehnologije inovativne rabe obnovljive energije. Evropska investicijska banka bo podprla izvedbo te pobude z ocenjevanjem projektov in organizacijo prodaje emisijskih kuponov, iz katerih se bodo financirala nepovratna sredstva. Pobuda je dobila ime ravno po emisijskih kuponih, prihranjenih za nove udeležence sistema EU za trgovanje z emisijami (*New Entrants Reserve* ali NER).

Povezujemo vire zunaj EU

EIB deluje zunaj EU v tesnem sodelovanju z drugimi ustanovami EU, vladami držav članic EU in njenih partnerskih držav ter mednarodnimi in dvostranskimi finančnimi ustanovami. Samo v sosedskih in partnerskih državah je sofinanciranje pomenilo kar 73 odstotkov vseh posojilnih pogodb, podpisanih v letu 2010. V regiji AKP ima EIB dolgo zgodovino povezovanja posojil z nepovratnimi sredstvi EU.

Odgovorna organizacija

Družbena odgovornost je bistvo poslanstva EIB, ki podpira dobre naložbe v korist političnih ciljev EU.

Banka trdno verjame, da mora v svoje poslovne dejavnosti vključiti okoljske in družbene cilje; zagotavljati ustrezno upravljanje, preglednost in odgovornost zase in svoje poslovne partnerje; zagotavljati etičnost in trajnost financiranih naložb; razvijati vzajemno koristne odnose z gostiteljskimi skupnostmi; ter čim bolj zmanjšati svoj okoljski odtis. Že od leta 2005 meri svoje prakse družbene odgovornosti in o njih poroča – pravzaprav je družbena odgovornost popolnoma vključena v njeno poslovno strategijo.

Banka se zelo zaveda svojega okoljskega odtisa.

najboljše razpoložljive tehnologije, povečuje učinek ukrepov za energetske učinkovitost in spodbuja bolj trajnostne načine prevoza.

EIB podpira družbeni razvoj tako, da zagotavlja posojila zdravstvenim in izobraževalnim projektom. Nekatere od njenih mikrofinančnih pobud so posebej namenjene izpolnjevanju potreb socialno prikrajšanih skupin. Financiranje omejuje na projekte, ki spoštujejo človekove pravice in dosegajo njene družbene standarde na podlagi načel Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in mednarodnih dobrih praks. V letu 2010 je sama pomagala vzpostaviti najboljšo prakso tako, da je organizirala vrsto seminarjev na temo "posel in človekove pravice", kjer je potekal dialog med gospodarstveniki, civilno družbo in medvladnimi organizacijami.

Vsi projekti, ki jih financira EIB, so skladni z okoljskimi načeli in standardi EU. Poleg tega pomemben delež bankinega posojanja odtehtajo naložbe, ki se posebej osredotočajo na zaščito in izboljšanje naravnega in grajenega okolja ter pomagajo do socialne blaginje. Takšne okoljske naložbe zajemajo podnebne ukrepe, varstvo narave in biotske raznovrstnosti, zdravje ter trajnostno uporabo naravnih virov in gospodarjenje z odpadki.

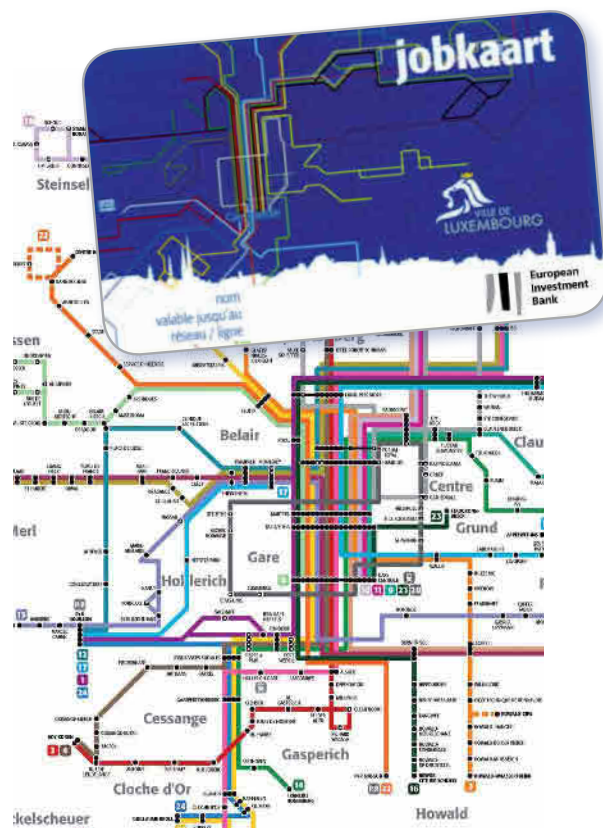
V letu 2010 je EIB pripravila pilotno študijo o ogljikovem odtisu projektov, ki jih financira. V vzorcu 73 projektov na področju energetike, prometa in industrije, kot tudi v nekaterih vodnih projektih, je prišlo do pomembnega znižanja izpustov ogljikovega dioksida. To je neposreden rezultat dejstva, da banka financira

Obisk predsednika EIB v Ouagadougou, Burkina Faso

EIB v svojih poslih in dejavnostih ne dopušča korupcije, goljufij, nedovoljenega dogovarjanja, prisile, pranja denarja in financiranja terorizma. Je ena prvih finančnih ustanov, ki je sprejela politiko "nične strpnosti", pridružila pa se je tudi mednarodnim pobudam za pritisk na neskladne sisteme (*Non-Compliant Jurisdictions*), naj sprejmejo mednarodne norme.

Kot organ EU je EIB zavezana k doseganju najvišje možne preglednosti vseh svojih dejavnosti tako za zunanje kot tudi notranje deležnike. V letu 2010 je združila politiki preglednosti in razkrivanja informacij javnosti v nov nabor načel in praks, ki predvsem poudarjajo javnost delovanja. Velja osnovna predpostavka, da je treba, kadar koli je to možno, tretjim osebam razkriti informacije o poslovnih in institucionalnih dejavnostih banke, razen če obstaja utemeljen razlog za nerazkritje.

Obrat za prečiščevanje vode v Wrocławu, Poljska

Za odnose EIB s civilno družbo, vključno z nevladnimi organizacijami in drugimi interesnimi skupinami, veljajo ista načela. Dialog s civilno družbo je dragocen na ravni posameznih politik in banko pogosto oza-vešča glede posameznih projektnih vprašanj. Banka iz istega razloga navezuje kooperativna partnerstva s specializiranimi organizacijami, s katerimi si deli posebne cilje ali zanimanja, kot so trajnostni razvoj, varstvo okolja, biotska raznovrstnost ali odpravljanje revščine. V letu 2010 je še naprej sodelovala z mednarodno organizacijo za preglednost *Transparency International*, Mednarodno zvezo za ohranjanje narave in naravnih virov (*International Union for Conservation of Nature, IUCN*) ter pobudo za preglednost v ekstraktivni industriji (*Extractive Industries Transparency Initiative, EITI*). Lani se je pridružila še mreži finančnih ustanov, gospodarskih javnih služb, združenj, raziskovalnih ustanov in nevladnih organizacij, ki so združene v Globalno zavezištvo za vode in prilagoditvene ukrepe (*Global Water and Adaptation Action Alliance*).

Banka se zelo zaveda svojega okoljskega odtisa. Prilagodljiv delovni čas, delo na daljavo in brezplačen javni prevoz so vse načini zmanjševanja okoljskega vpliva delavcev, ki se vozijo na delo z avtom. Po ocenah je banka s svojimi dejavnostmi v letu 2010 povzročila 18 997 ton izpustov CO₂, od tega 94 odstotkov s prevozom, 6 odstotkov pa z energijo, odpadki in porabo papirja. Ti podatki potrjujejo zmanjševanje izpustov CO₂, ki se je začelo v letu 2008.

Kot odgovorna delodajalka je EIB v letu 2010 formalizirala napredek v svoji kadrovske politiki. Ta sloni na treh stebrih. Prvi steber je načelo, da banka zaposluje visoko uspešne, motivirane kadre, ki se stalno izpopolnjujejo. Ta steber dopolnjujeta navdahnjeno vodenje in samozavestno upravljanje v okviru najprimernejšega organizacijskega ustroja. Vse to se ureničuje v spodbudnem in vključujočem delovnem okolju, ki zaposlenim omogoča doseganje največje uspešnosti. Odprto in pregledno notranje komuniciranje je bistven element doseganja kadrovske ciljev.

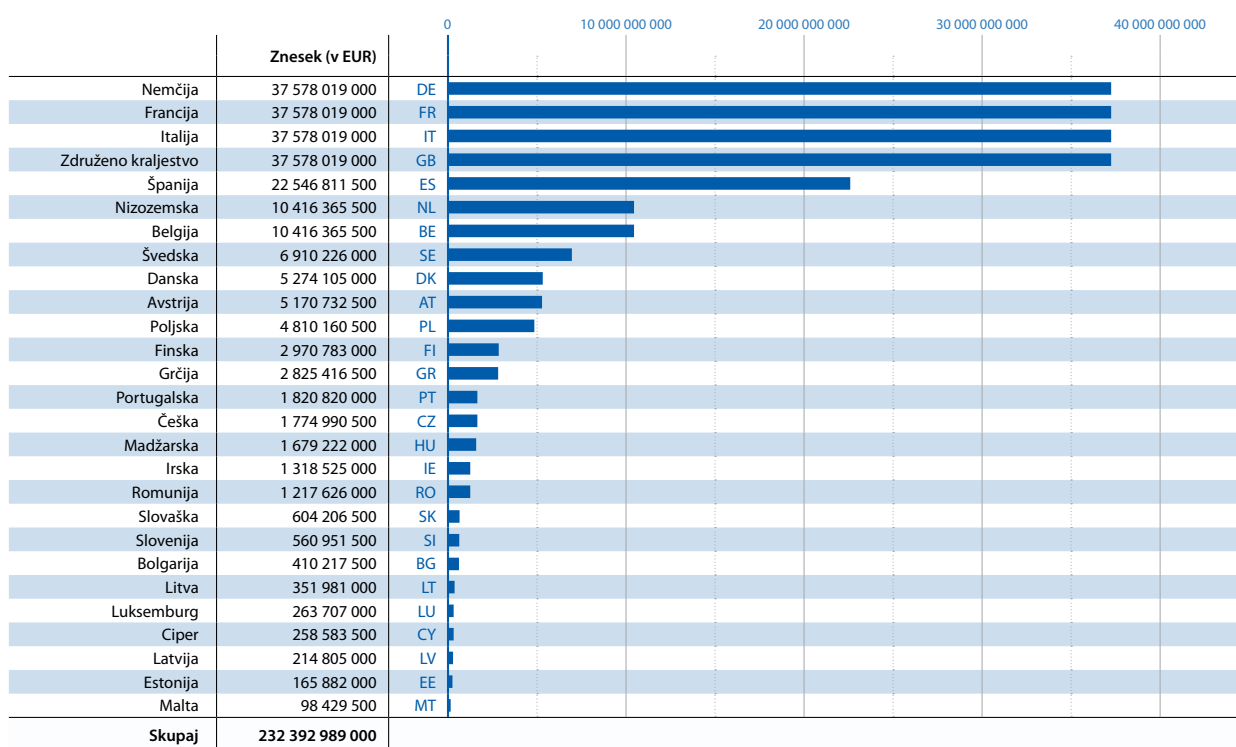
Kapital EIB in zbiranje sredstev v letu 2010

Most Rion-Antirion čez Korintski prekop, Grčija

Razčlenitev kapitala EIB

EIB je banka Evropske unije in je finančno avtonomna. Njen kapital znaša 232 milijard EUR, vpisale pa so ga države članice EU, ki so tudi njene delničarke. Jej največja nadnacionalna izdajateljica z bonitetno oceno AAA.

Kapital in delničarke banke

Delež posamezne države članice v kapitalu banke se določi glede na njeno gospodarsko težo v Evropski uniji (izraženo v BDP) v času pristopa. V skladu

s statutom skupni znesek terjatev banke iz odobrenih posojil in jamstev ne sme preseči 250 odstotkov vpisanega kapitala, rezerv, nerazporejenih rezervacij in presežka iz bilance uspeha. Ta skupni znesek se zmanjša za vsoto, ki jo je banka vpisala kot kapitalno udeležbo, ne glede na to, ali je bil vplačan ali ne.

Količnik kapitalne ustreznosti EIB – razmerje med kapitalom in aktivo banke – je konec leta 2010 znašal 27,2 odstotka. Baselski odbor Banke za mednarodne poravnave določa, da mora količnik kapitalne ustreznosti banke znašati najmanj 8 odstotkov.

Bilanca stanja in letni presežek

Konec leta 2010 so sredstva banke znašala 420 milijard EUR, kar je za 14 odstotkov več kot konec leta 2009. Povečanje je posledica izjemne rasti posojilnih poslov v zadnjih dveh letih, ki odraža vlogo EIB v okviru evropskega načrta za oživitev gospodarstva. Skladno s tem načrtom je banka na poziv držav članic začasno razširila obseg svojih posojilnih dejavnosti.

Letni čisti presežek je v letu 2010 dosegel 2,1 milijarde EUR (povečanje za 13 odstotkov). Presežek odraža rekordni obseg posojilnih poslov v času krize, ko so se stroški poslovanja povečevali počasneje.

Največja nadnacionalna izdajateljica na kapitalskih trgih

EIB je organizacija, ki se financira sama. Večino sredstev za posojanje zbere z zadolževanjem na mednarodnih kapitalskih trgih in je največja nadnacionalna izdajateljica. Uživa trdno podporo delničark, ima velik kapital, odlično kakovost sredstev, previdno politiko upravljanja tveganj in trdno strategijo financiranja, zato ima najboljšo možno bonitetno oceno (AAA), kar so v letu 2010 vnovič potrdile bonitetne agencije Fitch, Moody's in Standard & Poors. Zaradi svoje finančne moči se lahko na kapitalskih trgih zadolžuje po izjemno ugodnih pogojih. Kot organizacija, ki ni naravnana k večanju dobička, lahko prednosti takšnih pogojev zadolževanja večinoma prenese tudi na financirane projekte.

Zbiranje sredstev v letu 2010

Banka je spretno krmarila v razmerah tržnih nestanovitnosti, ki so jih povzročili zunanji dogodki, zato je v letu 2010 uspela zbrati 67 milijard EUR sredstev. Še naprej so poglavitni delež odtehtale tri osnovne valute – evro (EUR), ameriški dolar (USD) in funt šterling (GBP) –, ki so predstavljale okrog 56 milijard EUR.

Največ sredstev je zbrala v evrih (26,2 milijarde), sledila sta ameriški dolar (32,3 milijarde USD oziroma 24,0 milijard EUR) in britanski funt (4,8 milijarde GBP oziroma 5,5 milijarde EUR).

Izdaje obveznic v drugih valutah so porasle na 11,4 milijarde EUR. Banka je izdajala tudi v 14 drugih valutah, od katerih je najpomembnejši avstralski dolar (6,3 milijarde AUD oziroma 4,3 milijarde EUR), ki se približuje funtu šterlingu. Izdaje v turški liri, japonskem jenu, švicarskem franku in norveški kroni so dosegle po najmanj 1 milijardo EUR.

Obveznice podnebne ozaveščenosti

V letu 2010 je banka zbrala 543 milijonov EUR z obveznicami podnebne ozaveščenosti (*Climate Awareness Bonds*), ki so del njenega programa financiranja. Edinstvena značilnost teh obveznic je, da banka iztržek porablja izključno za financiranje projektov, ki podpirajo podnebne ukrepe na področjih obnovljive energije in energetske učinkovitosti.

EIB te obveznice redno izdaja od leta 2007. Do konca leta 2010 je z njimi v okviru desetih poslov v šestih valutah zbrala 1,4 milijarde EUR.

Svet direktorjev EIB, februar 2011

Upravljanje v EIB

Ključni organi EIB

Zasedanje sveta guvernerjev EIB, Luxembourg

Svet guvernerjev sestavljajo ministri – običajno ministri, pristojni za finance –, ki jih imenuje vsaka od 27 držav članic. Določa smernice kreditne politike, potrjuje zaključne račune in bilanco stanja ter odloča o sodelovanju banke v financiranju zunaj Evropske unije in povečanju njenega kapitala. Imenuje tudi člane sveta direktorjev, upravnega odbora in revizijskega odbora. Svet guvernerjev se sestaja enkrat na leto.

Svet direktorjev je edini pristojen za odločanje o odobritvi sredstev, zlasti v obliki posojil in jamstev, ter o zbiranju sredstev. Nadzoruje pravilnost vodenja banke in zagotavlja, da je njeno poslovanje skladno z določbami pogodb in statuta ter s splošnimi usmeritvami, ki jih sprejmejo guvernerji. Člane sveta direktorjev imenuje svet guvernerjev na predlog držav članic za pet let z možnostjo ponovnega imenovanja. Odgovorni so izključno banki.

V svetu direktorjev je 28 direktorjev. Vsaka država članica imenuje po enega direktorja, enega pa Evropska komisija. Direktorji imajo 18 namestnikov, kar pomeni, da si nekatere položaje deli več držav. Svet direktorjev se sestaja vsak mesec.

Če svet direktorjev potrebuje širše strokovno znanje na določenih področjih, lahko povabi šest strokovnjakov (tri kot člane in tri kot namestnike), ki se kot svetovalci brez glasovalnih pravic udeležujejo njegovih sestankov.

Svet direktorjev odloča z najmanj tretjinsko večino članov s pravico glasovanja, ki morajo predstavljati vsaj 50 odstotkov vpisanega kapitala, razen če statut ne določa drugače.

Revizijski odbor je neodvisen organ, ki neposredno odgovarja svetu guvernerjev. Odgovoren je za revizijo poročil banke in preverja, ali delovanje banke ustreza najboljšim praksam v bančništvu. Vsako leto preveri pravilnost poslovanja in knjigovodstva banke. Ko svet direktorjev potrdi računovodske izkaze, revizijski odbor o njih poda svoje mnenje. Poročila revizijskega odbora o rezultatih dela v preteklem letu se pošljejo svetu guvernerjev skupaj z letnim poročilom sveta direktorjev.

Revizijski odbor sestavlja šest članov, ki jih imenuje svet guvernerjev za šest zaporednih proračunskih let brez možnosti ponovnega imenovanja.

Revizijski odbor

Določbe, ki veljajo za te organe, so opredeljene v statutu in poslovniku banke. Seznami članov statutarne organov EIB, njihovi življenjepisi in dodatne informacije o sistemu nagrajevanja so redno dopolnjevani in objavljeni na spletišču banke: www.eib.org.

Ključni organi EIF

EIF vodijo in upravljajo naslednji trije organi:

- ⇒ skupščina delničarjev (sestavljajo jo EIB, Evropska unija in 28 finančnih ustanov), ki zaseda najmanj enkrat na leto;
- ⇒ svet direktorjev, ki ga sestavlja sedem članov in sedem namestnikov in ki med drugim odloča o poslih sklada; ter
- ⇒ izvršni direktor, ki je odgovoren za poslovanje sklada po določbah njegovega statuta ter skladno s smernicami in usmeritvami, ki jih sprejme svet direktorjev.

Izkaze EIF revidirajo tričlanski revizijski odbor, ki ga imenuje skupščina delničarjev, in neodvisni zunanji revizorji.

Podrobni podatki o ključnih organih (članih, življenjepisih članov, nagrajevanju) in službah EIF (sestavi, življenjepisih vodilnih, nagrajevanju zaposlenih) so vsakič posodobljeni objavljeni na spletišču EIF: www.eif.org.

Upravni odbor EIB

1. Philippe MAYSTADT 2. Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ 3. Simon BROOKS 4. Matthias KOLLATZ-AHNEN 5. Eva SREJBER
6. Dario SCANNAPIECO 7. Plutarchos SAKELLARIS 8. Magdalena ÁLVAREZ ARZA 9. Anton ROP

Upravni odbor je stalni kolektivni izvršilni organ banke. Sestavlja ga devet članov. Pod vodstvom predsednika EIB in pod nadzorom sveta direktorjev skrbi za tekoče vodenje EIB, pripravlja sklepe za direktorje in skrbi za njihovo izvajanje. Sestanke upravnega odbora vodi predsednik EIB. Člani upravnega odbora so odgovorni izključno banki; imenuje jih svet guvernerjev na predlog sveta direktorjev za šest let z možnostjo ponovnega imenovanja. Štiri največje delničarke – Francija, Nemčija, Italija in Združeno Kraljestvo – imajo stalni sedež v upravnem odboru. Upravni odbor se sestaja vsak teden.

V skladu s statutom banke je predsednik upravnega odbora hkrati tudi predsedujoči sveta direktorjev.

Kolektivno vodstvo banke in področja pristojnosti posameznih članov upravnega odbora

Stanje na dan 15/04/2011

1 Philippe MAYSTADT *predsednik*

- ⇒ Splošna strategija
- ⇒ Institucionalne zadeve, odnosi z drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami
- ⇒ Poročila generalnega inšpektorja, finančnega nadzornika in vodje skladnosti poslovanja
- ⇒ Človeški viri
- ⇒ Notranje komuniciranje
- ⇒ Politika enakih možnosti; predsednik skupnega odbora za enake možnosti
- ⇒ Izvajanje sporazumov Basel II in III
- ⇒ Predsednik sveta direktorjev EIF
- ⇒ Predsednik odbora za proračun

2 Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ *podpredsednik*

- ⇒ Posli financiranja v Franciji in sredozemskih partnerskih državah
- ⇒ Zunanje komuniciranje
- ⇒ Politika preglednosti in obveščanja
- ⇒ Odnosi z NVO

3 Simon BROOKS *podpredsednik*

- ⇒ Posli financiranja v Združenem kraljestvu in na Nizozemskem
- ⇒ Varstvo okolja in podnebni ukrepi
- ⇒ Notranja in zunanja revizija ter odnosi z revizijskim odborom
- ⇒ Zagotavljanje zakonitosti
- ⇒ Pritožbeni mehanizem
- ⇒ Odnosi z Evropskim računskim sodiščem
- ⇒ Odnosi z Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF) in evropskim varuhom človekovih pravic
- ⇒ Zgradbe, oprema in logistika

4 Matthias KOLLATZ-AHNEN *podpredsednik*

- ⇒ Posli financiranja v Nemčiji, Avstriji, Romuniji, na Hrvaškem in v Turčiji
- ⇒ Financiranje MSP
- ⇒ Novi produkti in posebne transakcije
- ⇒ Ekonomska in socialna kohezija; konvergenca
- ⇒ Tehnična pomoč; JASPERS
- ⇒ JESSICA
- ⇒ Član sveta direktorjev EIF
- ⇒ Član odbora za subvencije

5 Eva SREJBER *podpredsednica*

- ⇒ Posli financiranja na Finskem, Švedskem, v Estoniji, Latviji, Litvi, vzhodnih sosedah, državah EFTA in državah Osrednje Azije
- ⇒ Gospodarstvo znanja
- ⇒ Naknadna ocena poslov
- ⇒ Informacijske tehnologije
- ⇒ Predsednica odbora za subvencije

6 Dario SCANNAPIECO *podpredsednik*

- ⇒ Posli financiranja v Italiji, na Malti in zahodnem Balkanu
- ⇒ Nadzor in prestrukturiranje poslov
- ⇒ Načrtovanje in proračun
- ⇒ Stroškovna učinkovitost
- ⇒ Guverner EBRD
- ⇒ Član odbora za umetnost

7 Plutarchos SAKELLARIS *podpredsednik*

- ⇒ Posli financiranja v Grčiji, na Cipru, Danskem, Irskem, v državah AKP in Južni Afriki
- ⇒ Upravljanje tveganj
- ⇒ Energetika
- ⇒ Ekonomske, finančne in sektorske študije
- ⇒ Računovodstvo
- ⇒ Predsednik odbora za umetnost

8 Magdalena ÁLVAREZ ARZA *podpredsednica*

- ⇒ Posli financiranja v Španiji, na Portugalskem, v Belgiji, Luksemburgu, Aziji in Latinski Ameriki
- ⇒ Pravni vidiki poslov in produktov
- ⇒ Zbiranje sredstev in zakladništvo

9 Anton ROP *podpredsednik*

- ⇒ Posli financiranja na Poljskem, Češkem, Madžarskem, Slovaškem, v Sloveniji in Bolgariji
- ⇒ Vseevropska prometna omrežja
- ⇒ Družbena odgovornost banke
- ⇒ Namestnik guvernerja EBRD

Naslovi skupine EIB

Evropska investicijska banka

98-100, boulevard Konrad Adenauer – L-2950 Luxembourg
☎ (+352) 43 79 – 1 ☎ (+352) 43 77 04
www.eib.org - ✉ info@eib.org

Evropski investicijski sklad

96, boulevard Konrad Adenauer – L-2968 Luxembourg
☎ (+352) 42 66 88 – 1 ☎ (+352) 42 66 88 – 200
www.eif.org - ✉ info@eif.org

Seznam zunanjih predstavništev banke je objavljen na njenem spletišču (www.eib.org/offices).

EIB se zahvaljuje nosilcem projektov in dobaviteljem za fotografije, objavljene v tem poročilu:

Naslovnica, str. 22 C-Power N.V., str. 7 Safran, str. 8 STMicroelectronics, str. 9 Marion Schmieding – Alexander Obst / Berliner Flughäfen, str. 15 RENFE, str. 17 Nya Karolinska Solna Hospital, str. 18 Sincrotrone Trieste S.C.p.A., str. 20 Lahti Energia Oy, str. 21, 37 MEDGAZ, S.A., str. 25 ENEOP - Eólicas de Portugal, str. 27 Abengoa Solar, str. 31 Renault, str. 34, 39 MOMA, str. 38 Vodokanal, str. 42 Evropska unija 2010 PE-EP, str. 43 Hamburger Hochbahn AG, str. 44 Agfa-Gevaert, str. 2-3, 4, 6, 10-11, 12, 14, 21, 23, 24, 29, 30, 32, 33, 35, 37, 39, 40, 41, 47 48, 49, 50, 53, 55, 56 foto arhiv EIB.

Oblikovanje: Grafični studio EIB.

Natisnila tiskarna Jouve na papirju MagnoSatin in s tiskarskimi črnili na osnovi rastlinskih olj. Papir je certificiran v skladu s pravili Sveta za varstvo gozdov (Forest Stewardship Council, FSC). Sestava: primarna vlaknina 100 % (vsaj 50 % iz dobro upravljanjih gozdov).

Mixed Sources
Product group from well-managed
forests, controlled sources and
recycled wood or fibre
Cert no. BV-COC-856319
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke • Skupina Evropske investicijske banke

